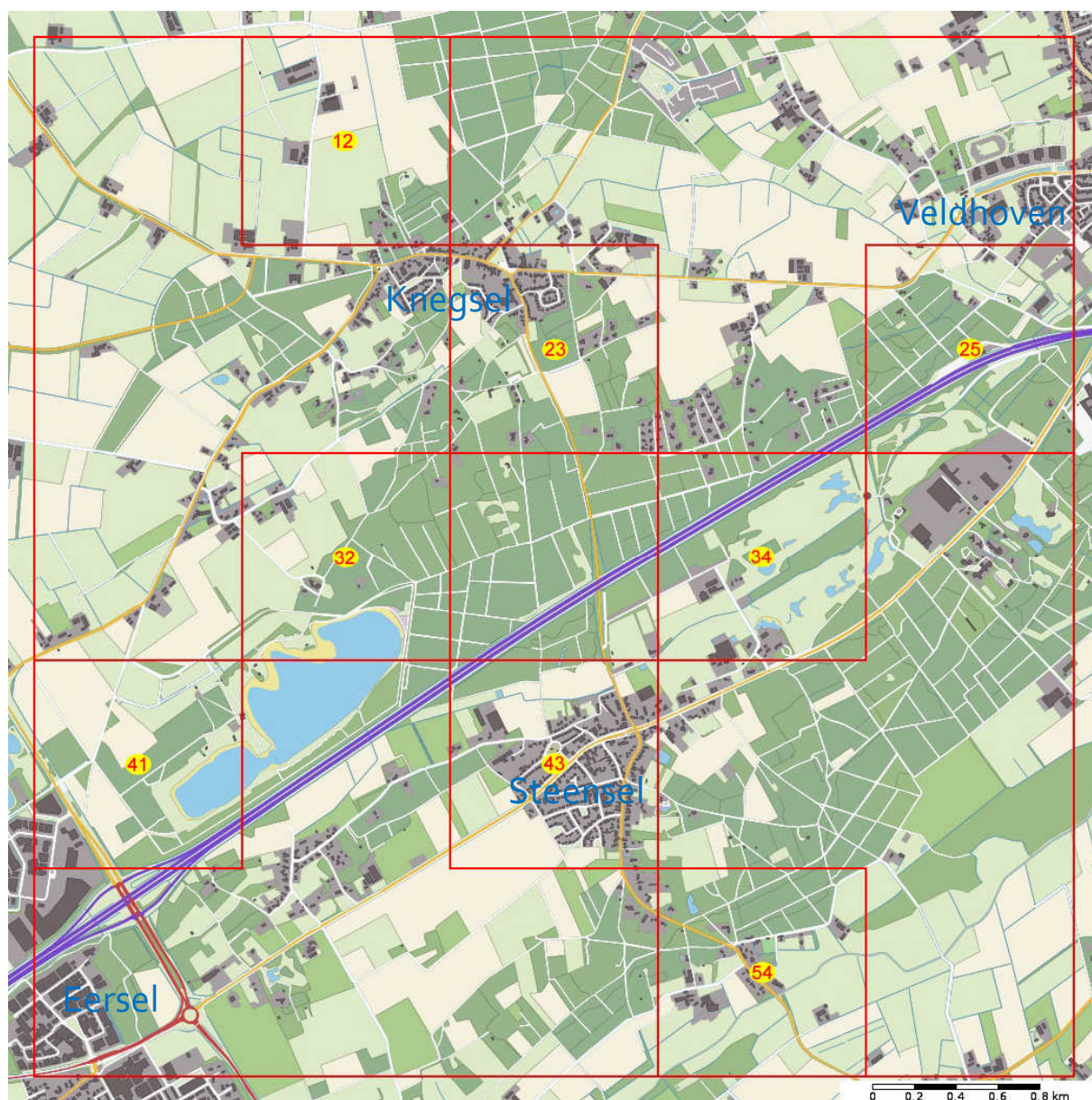

Broedvogelinventarisatie

Vogelatlas Nederland

blok 51-53 in 2013

Broedvogelinventarisatie Vogelatlas Nederland van blok 51-53 in 2013

Vogelwerkgroep IVN Veldhoven Eindhoven Vessem

Tekst: Heine van Maar

Augustus 2013, aangevuld en bijgewerkt november 2015

1. Vogelatlas

In de periode 2013 t/m 2015 wordt een nieuwe vogelatlas van Nederland samengesteld. Ook wordt de info gebruikt voor het samenstellen van een broedvogelatlas voor Noord-Brabant. Wij hebben voor beide onderzoeken in 2013 blok 51-53 geïnventariseerd op wintervogels en op broedvogels. In dit overzicht beschrijven we per soort relevante informatie over het voorkomen als broedvogel, om de informatie die we de afgelopen maanden verzameld hebben voor onszelf beschikbaar te houden. Voor de minder algemene soorten voegen we een overzichtskaart met stippen voor de territoria toe. Wellicht is de beschreven informatie van belang voor later door ons uit te voeren broedvogel-inventarisaties van een bepaald gebied. Blok 51-53 omvat Knegsel en Steensel en is 5 bij 5 kilometer groot.

Voor het bepalen van een territorium gaan we uit van de BMP methode van Sovon. In afwijking van deze methode wordt bij een eenmalige waarneming van een broedpaar, of waarneming van een broedpaar buiten de geldige periode toch uitgegaan van een waarschijnlijk territorium. Dit vindt de oorzaak in het geringe aantal telrondes. Van veel soorten hebben we stippenkaarten gemaakt. In 2013 is de telling uitgevoerd, in 2014 en 2015 aangevuld met BMP onderzoek in het Grootgoor en de ten noorden daarvan liggende Sprankelbossen, in opdracht van Staatsbosbeheer. Ook zijn losse aanvullende waarnemingen toegevoegd.

De wintertelling in 2012-2013 van blok 51-53 heeft twee periodes omvat, namelijk 1 dec – 15 jan en 16 jan – 28 febr. In ieder van beide periodes zijn tellingen verricht, die samen de lijst van waargenomen wintervogels opleveren. Deze lijst wordt toegevoegd.

De broedvogeltelling omvat twee periodes van 1 ½ maand, namelijk april - 15 mei en 16 mei - 30 juni. Ook hier zijn in iedere periode twee maal in 8 aparte kilometer blokken verplicht waarnemingen gedaan. Daarnaast hebben we vele aanvullende waarnemingen in het hele 5 x 5 kilometerblok geregistreerd. De aanvullende waarnemingen kunnen van 1 februari, tot 31 augustus worden toegevoegd. De totaallijst van vastgestelde broedvogels vanuit de Vogelatlas systematiek wordt later toegevoegd.

We hebben 39 tellingen uitgevoerd, waarvan 10 's avonds (enkele helaas zonder resultaat). Dit is een investering van 110 uur. We hebben geïnventariseerd in 2 groepen, die in aantal varieerden van 1 tot 6 deelnemers. Ongeveer 12 vogelaars van de vogelwerkgroep IVN Veldhoven Eindhoven Vessem hebben vaak of minder vaak deelgenomen.

We hebben de meeste aandacht besteed aan het bepalen van een volledige lijst en aan de aantallen. De broedcodes hebben minder aandacht gehad. Je kunt je tijd immers maar eenmaal besteden.

Na afloop van het onderzoek blijkt dat het roofvogel en uilenseizoen dit jaar slecht is geweest. In een deel van de Kempen hebben kerkuilen bijvoorbeeld nauwelijks eieren gelegd. Ook zijn er erg weinig jonge buizerds gezien. In ons blok hebben we de wespendiff bijvoorbeeld niet kunnen vaststellen.

Ons onderzoek heeft nog een ander leuk feit opgeleverd.

We hebben ons suf gezocht naar veldleeuweriken, die zijn er bijna niet meer. We vonden er gelukkig bij de Molenvelden, namelijk langs de Hoogeloonsedijk tussen de Molenvelden en de Vessemseweg.

Daar zitten meer leuke en zeldzamere vogels, zoals een paartje steenuil, enkele geelgorzen, de gele kwikstaart, boomleeuweriken, roodborsttapuiten, kieviten, wulpen en scholeksters. Langs de Hoogeloonsedijk wordt randenbeheer toegepast, er staat een bord dat deelgenomen wordt vanuit de agrarische natuurvereniging Hei, heg en hoogeind. Rond een perceel is ongeveer 5 meter met bloemen ingezaaid. Je kunt het niet bewijzen, maar we denken dat deze randen (samen met de houtwal die langs het zandpad staat en enkele ruigbegroeide sloten) er voor zorgt dat de 3 paar veldleeuweriken hier nog (of weer opnieuw) voorkomen. Een mooi resultaat door een kleine (?) moeite van de betreffende boer. Uit onderzoek blijkt echter wel dat lokale resultaten erg kwetsbaar zijn en ook snel weer kunnen verdwijnen.

2. Systematiek van de Vogelatlas vergeleken met de BMP methode

De systematiek voor de Vogelatlas gaat uit van een 16 tal broedcodes. De hoogst vastgestelde broedcode bepaalt op de soort in het atlasblok van 5 x 5 kilometer een mogelijk, waarschijnlijke of zekere broedvogel is.

- Code 1: volwassen individu in broedbiotoop , zonder aanwijzing van broeden
- Code 2: eenmalige waarneming van zingende of baltsende vogel in geschikt broedbiotoop
- Code 3: waarneming tussen de datumgrenzen van een paar in geschikt broedbiotoop
- Code 4: territoriumgedrag op dezelfde plaats vastgesteld op 2 momenten die minstens 10 dagen uit elkaar liggen
- Code 5: baltsend paar
- Code 6: bezoek aan waarschijnlijke nestplaats
- Code 7: angstkreten, alarm of ander waaks gedrag dat wijst op nest of jongen
- Code 8: vogel met broedvlekken
- Code 9: transport van nestmateriaal, nestbouw
- Code 10: afleidingsgedrag
- Code 11: pas gebruikt nest of verse eierschalen nabij het nest

Code 12: pas uitgevlogen jongen van nestblijvers, donsjongen van nestvlinders
 Code 13: bewoond nest met onbekende inhoud
 Code 14: transport van ontlasting of voedsel voor nestjongen
 Code 15: nest met eieren
 Code 16: nest met jongen gezien, of jongen in nest gehoord

Mogelijk broedend: code 1 en 2 bij een eenmalige waarneming
Waarschijnlijk broedend: code 3 t /m 9
zekere broedvogel: code 10 t/m 16

De systematiek van het BMP gaat uit van een geldige periode per soort en één of een aantal benodigde waarnemingen die voor iedere soort anders is. Ook is een fusieafstand tussen 2 afzonderlijke territoria van toepassing. Bij het bepalen van het aantal broedparen in dit rapport zijn we uitgegaan van de BMP systematiek, maar hebben we ook waarschijnlijke territoria op basis van één waarneming van een broedpaar en/of buiten de geldige periode meegenomen, zoals gevraagd in het Atlasonderzoek.

Door de 2 systematieken naast elkaar toe te passen kunnen (kleine) verschillen ontstaan tussen de aantallen vanuit de BMP systematiek in dit rapport en de geschatte aantallen in de lijst broedvogels vanuit de Vogelatlas verder in dit rapport. De vogelatlas combineert beide systematieken doordat de automatisch uitgevoerde clustering rekening houdt met de specifieke vereisten per soort. Als het goed is dan komt bijvoorbeeld de fuut, waarvan één waarneming van een paar buiten de geldige periode is gedaan, niet als broedvogel uit de Atlatelling naar voren.

3. Biotopen in het blok

Het blok is ingedeeld in een aantal biotopen, zodat we voor een aantal soorten per biotoop een schatting kunnen maken van de aantallen. We doen dit op basis van uitgevoerde broedvogelinventarisaties in deze regio volgens de BMP methode in verschillende biotopen in de afgelopen 8 jaar. We hebben daarbij vrijwel alle voorkomende biotopen wel eens geïnventariseerd, de dorpen uitgezonderd.

We onderscheiden de volgende biotopen met de aangegeven oppervlakte:

• Open agrarisch gebied met enkele sloten, weidevogels aanwezig	250 ha
• Half open agrarisch gebied met enkele houtsingels en kleine bosjes, droog karakter	800 ha
• Droog gemengd bos met variabele hoeveelheid exoten	710 ha
• Droog of iets vochtig bos zonder exoten en wat rijkere samenstelling (deel van het Oeienbosch)	70 ha
• Vochtig beekdal loofbos (o.a. Grootgoor)	50 ha
• Woonbos (o.a. woonwijk in het Oeienbosch)	90 ha
• Aaneengesloten bebouwing (Steensel, Knegsel en gehuchten)	150 ha
• Bedrijventerrein	90 ha
• Snelweg	50 ha

- Golfbaan, afgesloten groter particulier eigendom met veel bos en waterpartij, tuinderij, recreatieterrein, sportpark (terreinen met redelijk wat bomen en struiken) 200 ha
- Diep water (E3 strand) 40 ha
- Totaal 2500 ha
- Boerderijen 70 stuks

4. Soortbespreking

Een aantal soorten zijn op aantal geteld. In dat geval staan een aantal territoria genoemd. Er zijn stippenkaarten aan dit onderzoek toegevoegd. De overige soorten zijn niet op aantal geteld. Van de laatste groep soorten schatten we in hoeveel paren/territoria in het blok van 2500 ha voorkomen. Dit kan het beste aan de hand van een schatting per biotoop waarin de soort voorkomt. De schatting per biotoop levert opgeteld een totaalschatting. In de meeste gevallen kennen we aantallen territoria per biotoop vanuit onderzoeken in de regio. Indien we van deze getallen afwijken dan geven we dat aan.

De mogelijke broedvogelsoorten zijn aangegeven in de laatste paragraaf. Dit betreft code 1 en 2.

We hebben 76 waarschijnlijke of zekere broedvogels vastgesteld.

Fuut	1 terr.	wsl. brdv. (code 3)	1-3 paar
Een paar op het E3 strand			
Knobbelzwaan	1 terr.	wsl. brdv. (code 3)	1-3 paar
Eveneens een paar op het E3 strand			
Casarca	1 terr.	wsl. brdv. (code 3)	1-3 paar
Wat later in het seizoen een paar op het E3 strand.			
Grote Canadese gans	1 terr.	zekere brdv. (code 16)	1-3 paar
waarneming van een paar op 18 mei met juvenielen op de golfbaan			
Nijlgans	niet geteld	wsl. brdv. (code 3)	1-3 paar
Op verschillende plaatsen op 6 dagen werd een paar gezien			
Mandarijneend	1 terr.	wsl. brdv. (code 6)	1-3 paar
Eenmalige waarneming van een paar bij een bosuilennestkast in de woonwijk Oeienbosch (woonbos) en een exemplaar op 6 april op de golfbaan			
Krakeend	3 terr.	wsl. brdv. (code 3)	1-3 paar
Twee paar op het E3 strand en een paar op de golfbaan			
Wilde eend	niet geteld	zekere brdv (code 16)	11-25 paar
In vochtig bos komen naar schatting 10 paar voor (in 50 ha) en in het vochtige agrarische land met verspreid sloten 1 paar/100 ha, in dit blok 3 paar, verder geschat 5 paar op de golfbaan. Bij elkaar dus een schatting van 18 paar.			

Kuifeend 1 terr. wsl. brdv. (code 3) 1-3 paar
6 april een paar op de golfbaan, 27 april een paar op E3 strand, 11 mei een paar op het E3 strand, en op 1 juni 2 een paar aanwezig op het E3 strand. Alleen het E3 strand leidt tot een territorium.

Wespendief 1 terr. zekere brdv. (code 16) 1-3 paar
Het roofvogelonderzoek door derden leverde een nest met een juveniel op in de bossen tussen Steensel en Knegsel ten westen van de verbindingsweg tussen beide dorpen en ten noorden van de A 67. Het biotoop bestaat hier uit ouder gemengd bos.

Havik 3 terr. zekere brdv. (code 16) 4-10 paar
Het Grootgoor herbergt als vanouds een broedpaar. Daarnaast hebben de bossen ten westen van Knegsel een paar en de bossen van het Huismeer in combinatie met Zittard. Het is mogelijk dat de bossen ten westen van de Stevert en bij Snijdershoek een vierde en vijfde paar huisvesten.

Sperwer 4 terr. wsl. brdv. (code 6) 4-10 paar
We konden maar 5 sperwer waarnemingen noteren. Dit levert 4 territoria vanuit de BMP. Het werkelijke aantal sperwers zal hoger liggen, in het gebied is op veel plaatsen sparrenbos aanwezig, o.a. rond de dorpen en bij de wijk Oeienbosch. Sparrenbos is een favoriete broedplaats. 3 territoria liggen in het Grootgoor/bos van de Locht, bij Golfbaan Genderstein en bij Knegsel.

Buizerd niet geteld zekere brdv. (code 16) 11-25 paar
Ieder bos van enige omvang heeft een paar buizerd. Dit is te zien bij gunstig weer als op thermiek de soort boven ieder bos verschijnt.

Torenvalk 4 terr. wsl. brdv. (code 4) 4-10 paar
Een paar rond het Grootgoor, een paar ten noorden van Steensel, een paar bij de Hoge Hees en een paar in het dal van de Poelenloop bij Zittard.

Patrijs 3 terr. wsl. brdv. (code 3) 1-3 paar
Een paar op de Zonderwijkse Akkers en twee paar bij Sneidershoek, Knegsel. Deze gebieden onderscheiden zich niet van de rest van het blok door een rijkere vegetatie of meer ruigte, het lijkt dus toevallig dat de patrijs zich op deze plekken nog in stand houdt.

Fazant niet geteld wsl. brdv. (code 4) 51-100 paar
Komt overal voor in lage dichtheid en ontbreekt in de bebouwingskernen. Schatting 6 pr/100 ha in bos en min of meer bebost terrein x 1100 ha is dit 66 paar. Schatting 1 pr/200 ha in agrarisch gebied, met 1050 ha is dit 5 paar, dus 71 paar bij elkaar.

Waterhoen 3 terr. zekere brdv. (code 12) 1-3 paar
De soort zoekt kleine wateren met veel dekking, zoals een vijver bij het Grootgoor, een ruig begroeide landbouwsloot bij de Molenvelden en een vijver op het golfbaanterrein. We zullen enkele broedparen gemist hebben door de verborgen leefwijze en late start van broedgevallen.

Meerkoet 6 terr. zekere brdv. (code 16) 4-10 paar
Het E3 strand heeft 4 paar en de golfbaan 1 paar, wellicht dat de vijver aan de Locht nog enkele paren heeft. Ook zwommen er meerkoeten met jongen in de particuliere vijver bij Snijdershoek.

Scholekster 7 terr. zekere brdv. (code 12) 4-10 paar
Broedparen komen voor in open of halfopen weilandgebieden. De Molenvelden en Sneider-shoek vallen op met ieder 2 paren, het beekdal van de Poelenloop heeft een paar en de overige 2 paren lijken op willekeurig plaatsen te zijn neergestreken. Van enkele paren hebben we jongen waargenomen.

Kleine plevier 4 terr. zekere brdv.(code 13) 4-10 paar
Het voorjaar was koud, waardoor het recreatiegebied E3 strand tot 1 juni niet gebruikt is en de kleine plevieren gebruik kunnen maken van het kale zandstrand langs de oever. Op 1 juni zien we 4 paren, waarvan 1 vogel op het nest zit op 5 meter van het water verwijderd in het kale zand. Daarna verbeterde het weer en heeft een hete dag halverwege juni met veel bezoekers van het recreatiestrand ongetwijfeld alle nesten verstoord.

Kievit 35 terr. zekere brdv.(code 13) 26-50 paar
Komt voor op weilanden en akkers in wat nattere gebieden en in beekdalen. Er zijn maar enkele paren op hoge droge gronden. Op 2 plaatsen is vrijwillige weidevogelbescherming uitgevoerd d.m.v. het plaatsen van stokken op enige afstand van het nest in het midden. Dit is voor ongeveer 15 nesten. Als broedresultaat hebben we, niet op plaatsen met nest-bescherming overigens, op 1 juni 2 kleine jongen en een groter jong gezien. Dit was in het beekdal van de Poelenloop.

Houtsnip 3 terr. wsl. brdv. (code 3) 1-3 paar
Vanaf 22 mei hebben we 's avonds gebieden bezocht en op 22 mei simultaan geteld. Dit leverde 3 ex. tegelijkertijd boven het Grootgoor op, elkaar achtereenvolgend, geïnterpreteerd als 2 mannetjes en een vrouwtje. Verderop op een later tijdstip nogmaals 2 keer een baltsend exemplaar. Hieruit kunnen we 2 territoria opmaken. Op 29 mei een baltsend exemplaar in het zuidwestelijke bos langs de Run bij de Stevert, daarmee 3 territoria. Geen exemplaren waargenomen bij het Kleingoor of het bos bij de Poelenloop. Deze vochtige loofbossen zijn blijkbaar te klein (ieder ongeveer 2 ha in omvang).

Wulp 1 terr. wsl. brdv. (code 3) 1-3 paar
Regelmatig zagen we tot ongeveer 8 wulpen in het noordwesten van het blok in het open weilandengebied. Slecht twee keer een paar op dezelfde plek, wat een territorium inhoudt. Voor het overige vaak eenmalige waarneming van paren of wulpen in een groep. We vermoeden dat deze vogels hier fourageren en broeden op verder gelegen heidevelden zoals de Landschotseheide.

Stadsduif niet geteld wsl. brdv. (code 3) 1-3 paar
Aanwezig in Veldhoven

Holenduif niet geteld wsl. brdv (code 6) 101-250 paar
We schatten 1 a 2 paar per boerderij, gemiddeld dus 1,5 paar. Op 70 boerderijen is dit 105 paar. Vrijwel altijd zitten ze op de schuren en verdwijnen daar naar binnen. Ook in de dorpen zie je wat holenduiven, dus lijkt bijvoorbeeld 130 een aannemelijke schatting.

Houtduif niet geteld wsl. brdv. (code 5) 101-250 paar
We schatten de dichtheid in agrarisch gebied op 3 paar/100 ha , dus 30 paar en op 10 paar/100 ha in bos, dus 78 paar, waarbij vochtig bos 40 paar/100 ha heeft, dus 20 paar. Ook golfbaanterrein, etc. heeft 10 paar/100 ha, dus 20 paar. Bij elkaar 148 paar.

Turkse tortel niet geteld zekere brdv. (code 15) 101-250 paar
Ieder boerenbedrijf heeft een paar tortels , verder schatten we per dorp dat er 25 tortels voorkomen. Bij elkaar 120 paar.

Zomertortel 1 terr. wsl. brdv (code 4) 1-3 paar
In een oude en rijk met uitheemse naaldbomen begroeide tuin hebben we tweemaal de zang gehoord. De tuin ligt ten noorden van de hoofdstraat door Kneegsel, dus in de bebouwde kom.

Koekoek 4 terr. wsl. brdv. (code 4) 4-10 paar
Op 4 ver uiteengelegen lokaties waargenomen, het vochtige loofbos is bezet en 2 andere drogere gebieden.

Steenuil 8 terr. wsl. brdv.(code 6) 4-10 paar
We hebben de soort op aantal geteld door enkele avonden in april het hele gebied te doorkruisen en geluid af te spelen. Dit leverde geen enkele reactie van steenuilen op. De enige twee waarnemingen zijn in een veldschuurtje bij de Molenvelden en langs de Locht . In het veldschuurtje hebben we een ad. Waargenomen naast een aanwezig nest. Dit is daarmee één van de nog weinig overgebleven vrije broedplaatsen (dus buiten een nestkast). VWG de Kempen meldt dat er in 2012 5 bewoonde steenuilenkasten rondom Kneegsel aanwezig zijn, steeds bij boerderijen. De door ons aangetroffen steenuil valt niet in deze 5 territoria, dus zou een aantalsschatting uitkomen op 8 broedpaar. Toch zullen er ook bij Zittard, Steensel en de Stevert steenuilen aanwezig zijn, iets voor volgend jaar...

Kerkuil 2 terr. zekere brdv. (code 16) 1-3 paar
Het uilenonderzoek door derden levert 1 territorium in 2013 en 2 in 2014 op. De territoria liggen in het noordwesten van het atlasblok.

Bosuil 15 terr. wsl. brdv. (code 3) 10-25 paar
Op 11 jan en 28 febr. hebben we de zuidelijke en de noordelijke helft van het gebied 's avonds met geluid onderzocht. Dit leverde veel reactie op. Meest mannetjes, maar ook een nieuwsgierig paar dat zich mooi liet zien aan de rand van Koningshof. De soort komt verspreid voor in alle wat grotere boscomplexen.

Gierzwaluw 6 terr. wsl. brdv. (code 6) 4-10 paar
We hebben gezocht naar laagvliegende vogels of paren tussen de bebouwing. Kneegsel bleek geen gierzwaluwen te hebben, Steensel 5 paar en de Stevert 1 paar.

Groene specht niet geteld zekere brdv. (code 12) 11-25 paar
De aantallen zijn geschat vanuit eerdere broedvogelonderzoeken. De soort komt verspreid voor in bos of golfbaan etc. Dichtheid 2/100 ha x 1030 = 20 paar.

Zwarte specht 5 terr. wsl. brdv. (code 5) 4-10 paar
Een groter boscomplex, met voldoende soorten bomen voor de nestplaats, heeft een paar zwarte spechten. De 5 paar komen verspreid voor.

Grote bonte specht niet geteld zekere brdv. (code 14) 51-100 paar
We schatten de aantallen met een dichtheid van 6 paar/100 ha in bos x 1030 = 60 paar.

Kleine bonte specht 4 terr. wsl. brdv. (code 3) 4-10 paar
We hebben 4 paar waargenomen, 2 daarvan in vochtig elzenbroekbos, 1 paar onverwacht in open gemengd eikenbos bij Sneiderhoek en 1 paar in een vochtig loofbosje bij de Poelenloop.

Boomleeuwerik 12 terr. wsl. brdv. (code 4) 11-25 paar
Alle territoria liggen op de overgang van bos naar droog open gebied met zandpaden of kapvlakte. Soms liggen enkele territoria dicht bij elkaar in de buurt. Het blok heeft verspreid over de hele oppervlakte territoria.

Veldleeuwerik 4 terr. wsl. brdv. (code 4) 4-10 paar
De eerste rondes in april leverden geen enkele veldleeuwerik op. Dat werd later enigszins goedge maakt met 1 territorium in het beekdal van de Run, waar zandpaden en een ruig veld liggen. De andere 3 lokaties liggen bij de Molenvelden, een open modern verkaveld gebied. Maar in dit gebied zijn enkele boerderijen voorzien van nieuwe erfbepanting, met bijbehorende ruigte. Wat de doorslag lijkt te geven is een boerenbedrijf dat meedoet aan randenbeheer. In dit geval een rand van 5 meter rondom enkele percelen, in combinatie met een zandpad en enkele ruige sloten. Juist daar vonden we de veldleeuwerik (samen met gele kwikstaart, boomleeuwerik, geelgors en steenuil). Het bedrijf is gevestigd aan de Molenvelden en heeft een infobord van agrarische natuurvereniging (ANV) Hei, heg en hoog eind uit Leenderstrijp in het veld neergezet. Zo zie je dat kleine maatregelen meteen een groot effect kunnen hebben. Voor de rest is het onderzochte blok dus helemaal verlaten!

Boerenwaluw 67 terr. zekere brdv.(code 12) 51-100 paar
Op verzoek van de ZLTO hebben we speciaal gelet op lokaties met veel boerenwaluwen. Geïnteresseerde ondernemers kunnen de aanwezigheid van de boerenwaluw onder de aandacht van het publiek brengen door de stallen nog zwaluwvriendelijker te maken en draden tussen palen neer te laten zetten aan de openbare weg, zodat de zwaluwen, die daar graag op zitten, zichtbaar worden. We telden in het blok ongeveer 70 boerderijen, actieve en niet actieve bedrijven. Bij 19 boerderijen constateerden we boerenwaluwen. Je ziet dit doordat de zwaluwen van en naar het erf vliegen. Bij 13 bedrijven zijn minstens 3 broedpaar aanwezig, de toppeer is een bedrijf met 10 paar, in het beekdal van de Run.

Huiszwaluw 12 terr. zekere brdv. (code 13) 11-25 paar

Op 2 lokaties komen huiszwaluwen tot broeden, op een boerderij en op een manege. We hebben vanaf de weg de aantallen bepaald, dus kleine verschillen in het aantal zijn mogelijk. Het bijzondere van de boerderij aan de Vessemseweg 15 is dat hier boerenzwaluw (3 paar), huiszwaluw (5 paar) en oeverzwaluw (12 paar) broeden. De lokatie van de zandbult met een kaalgemaakte verticale wand op het oosten, ligt net buiten het blok, dus in blok 51-52. Het lijkt erop dat bewust gelegenheid voor de oeverzwaluwen is gemaakt in deze zandopslag. De andere lokatie van de huiszwaluw is de manege aan de Turfweg met 7 paar.

Boompieper niet geteld wsl. brdv. (code 7) 11-25 paar

Het biotoop bestaat uit bosranden en open plekken in bos. In tegenstelling tot de boomleeuwerik zien we de boompieper ook op kleine open plekken in boscomplexen en ook aan de rand van vochtig bos. Het aantal is te vergelijken of zelfs wat lager dan de boomleeuwerik. Het biotoop overlapt maar gedeeltelijk.

Gele kwikstaart 3 terr. wsl. brdv. (code 7) 1-3 paar

De soort komt voor in open agrarisch land met vochtige sloten of ruige akkerranden. 2 territoria bevinden zich in de Molenvelden, 1 territorium langs de Run.

Witte kwikstaart niet geteld zekere brdv. (code 16) 51-100 paar

Uit onze eerdere broedvogelonderzoeken blijkt de sterke binding met boerderijen. Verder komt de soort weinig voor. Daarom schatten we het aantal op 70 broedpaar.

Winterkoning niet geteld wsl. brdv. (code 4) 501-1000 paar

Komt overal voor waar wat (dichte) begroeiing aanwezig is. We schatten de aantallen als volgt:

Agrarisch gebied: $4 \text{ paar}/100 \text{ ha} \times 1050 \text{ ha} = 42$. dorpen: $10 \text{ paar}/100 \text{ ha} \times 150 \text{ ha} = 15$.

Vochtig loofbos: $100 \text{ paar}/100 \text{ ha} \times 50 = 50$. Droog bos, woonbos en golfbaan etc : $50 \text{ paar}/100 \text{ ha} \times 1070 \text{ ha} = 530$. Bij elkaar 637 paar.

Heggenmus niet geteld wsl brdv. (code 7) 251-500 paar

Zoekt dicht begroeide plekken in alle biotopen. We schatten de aantallen als volgt:

Dorpen: $50 \text{ paar}/100 \text{ ha} \times 150 \text{ ha} = 75$. Droog bos en golfbaan etc. : $5 \text{ paar}/100 \text{ ha} \times 980 \text{ ha} = 48$. vochtig bos $25 \text{ paar}/100 \text{ ha} \times 50 = 12$. woonbos $50 \text{ paar}/100 \text{ ha} \times 90 = 45$. Boerderijen: 1 per boerderij: 70. verspreid in agrarisch gebied in bosjes en houtsingel: 50. Bij elkaar 300.

Roodborst niet geteld wsl. brdv (code 4) 251-500 paar

Houdt juist van een meer open struikvegetatie. We schatten de aantallen als volgt: agrarisch gebied: $5 \text{ paar}/100 \text{ ha} \times 1050 = 55$, bos $20 \text{ paar}/100 \text{ ha} \times 780 = 155$, vochtig bos: $130 \text{ paar}/100 \text{ ha} \times 50 = 65$, woonwijk, golfbaan etc. $20 \text{ paar}/100 \text{ ha} \times 440 \text{ ha} = 90$. Bij elkaar 360 paar.

Zwarte roodstaart niet geteld zekere brdv. (code 12) 26-50 paar

We hebben alleen zwarte roodstaarten aangetroffen bij boerderijen. De soort zingt niet vaak, zodat we pas na veel bezoeken een redelijk overzicht kregen van de aantallen. Veel boerderijen hebben een paar. We schatten het aantal daarmee op 40 paar.

Gekraagde roodstaart 11 terr. wsl brdv. (code 7) 11-25 paar
 Biotoop: open plekken in droge bossen, bosranden en erven met royale erfbeplanting. We hebben 11 territoria gevonden, maar zullen er zeker enkele gemist hebben. Bij ieder bezoek kwamen er namelijk territoria bij.

Roodborsttapuit 11 terr. zekere brdv. (code 16) 11-25 paar
 Biotoop: open terrein met uitkijkposten. In dit blok hebben we de meeste gezien in wat vochtige gebieden met sloten zoals de Molenvelden of in beekdalen, zoals de Run, de Poelenloop. We hebben zeker enkele paren gemist.

Merel niet geteld zekere brdv. (code 16) 1000+ paar
 We schatten de aantallen als volgt: agrarisch gebied: 20 paar/100 ha x 1250 = 250, rijker bos: 60 paar/100 ha en armer bos 50 paar/100 ha, gemiddeld 50 paar genomen x 850 ha = 450, bebouwing, woonbos 100 paar/100 ha x 240 = 240, tuinderij, golfbaan etc. 50 paar/100 ha x 200 = 100. Bij elkaar 1040 paar. De merel is de meest algemene broedvogel in het blok.

Zanglijster niet geteld wsl. brdv. (code 4) 251-500 paar
 Uit eerder broedvogel onderzoek blijkt dat de zanglijster gemiddeld ¼ van de aantallen van de merel bereikt. Daarmee komen we op 260 paar.

Grote lijster 12 terr. wsl. brdv. (code 4) 11-25 paar
 Biotoop: bossen met een voorkeur voor gemengd bos met een halfopen structuur. Bijvoorbeeld sterk gedund oud grovedennenbos met veel ondergroei en met open plekken. Ook bosranden van armer bos komen als biotoop voor. De grote lijster lijkt een voorkeur te hebben voor een halfopen bosstructuur met ondergroei van inlandse soorten. Het grote aantal van deze soort heeft ons in positieve zin verrast.

Bosrietzanger 3 terr. wsl. brdv. (code 4) 1-3 paar
 Rietruigte is alleen aanwezig in het Kleingoor, en mogelijk ook nog bij de afgelegen villa langs de Locht met de grote waterplas erbij.

Kleine karekiet 8 terr. wsl. brdv. (code 4) 11-25 paar
 Het Kleingoor heeft 4 paar, het E3 heeft 3 paar, verder zal de afgelegen villa met grote vijver ook enkele paren herbergen en biedt de golfbaan plaats aan een paar.

Grasmus niet geteld zekere brdv. (code 16) 11-25 paar
 Deze stuweelvogelsoort is met ongeveer 15 territoria slecht vertegenwoordigd. Dit blok heeft dus erg weinig struweel meer over.

Tuinfluitier niet geteld wsl. brdv. (code 7) 11-25 paar
 Ook voor deze struweelvogelsoort is met ongeveer 15 territoria weinig leefgebied over.

Zwartkop niet geteld zekere brdv. (code 12) 251-500 paar
 We schatten de aantallen als volgt: bos 30 paar/100 ha x 780 = 200, rijker bos: 100 paar/100 ha x 140 = 140, agrarisch gebied 3 paar/100 ha x 1050 = 32, dorpen 10 paar/100 ha x 150 = 15. Bij elkaar 387 paar.

Tjiftjaf niet geteld wsl. brdv. (code 4) 251-500 paar
We schatten de aantallen als volgt: bos 20 paar/100 ha x 780 = 130, rijker bos 100 paar/100 ha x 140 = 140, agrarisch gebied 3 paar/100 ha x 1050 = 32 en dorpen 5 paar/100 ha x 150 = 7, bij elkaar 309 paar.

Fitis niet geteld wsl. brdv. (code 4) 26-50 paar
Biotoop: jong bos, moerasbos (Grootgoor), sterk gedund oud grovedennenbos met nieuwe ondergroei. Vooral het sterk gedunde bos komt in het blok veel voor, daarmee ook een redelijk aantal fitissen. We schatten het aantal op 40 paar.

Fluiter 1 terr. wsl. brdv. (code 4) 1-3 paar
De inventarisatie van de Staatsbosbeheer eigendommen leverde een territorium van de fluiter op in de Sprankelbossen ten westen van de Turfweg.

Goudhaan niet geteld zekere brdv. (code 12) 101-250 paar
Biotoop: vooral in dicht sparrenbos is de dichtheid hoog, bijvoorbeeld de opstanden Servische spar (*Picea omorika*) in het Oeienbosch geteld 10-15 paar per ha! Dergelijk dicht sparrenbos komt met geschat 5 ha in het blok voor. Ander naaldhoutbos en gemengd bos is regelmatig bezet. Schatting: 10 paar/ha x 5 = 50, overige bos: 20 paar/100 ha x 600 = 120, dus bij elkaar 170 paar.

Vuurgoudhaan niet geteld wsl. brdv. (code 4) 4-10 paar
Er zijn 2 territoria opgemerkt, maar we hebben niet systematisch naar de soort gezocht. 1 territorium in een dichte Servische spar opstand met ook heel veel goudhaan. 1 territorium in sterk gedund ouder grovedennenbos met een struiklaag als natuurlijke ondergroei, het wat vochtige bos met rijkere samenstelling, waar ook grote lijster in voorkomt. Er zullen meer vuurgoudhanen voorkomen in dit blok.

Bonte vliegenvanger 17 terr. zekere brdv. (code 16) 11-25 paar
Het belangrijkste biotoop is de rijk begroeide tuin bij grote woningen te midden van bos. We vonden hier 9 van de 17 territoria. Verder enkele territoria bij nestkasten of aan de rand van bos. Het aantal bonte vliegenvangers heeft ons in positieve zin verrast.

Staartmees niet geteld zekere brdv. (code 12) 51-100 paar
We schatten de aantallen als volgt: bos: 5 paar/100 ha x 1300 = 65, agrarisch gebied: 1 paar/100 ha x 1050 = 11, bij elkaar 76 paar. We hebben de soort opvallend weinig gezien en gehoord.

Matkop niet geteld wsl. brdv. (code 4) 26-50 paar
We schatten de aantallen als volgt: droog bos: 5 paar/100 ha x 800 = 40, loofbos 10 paar/100 ha x 50 = 5, bij elkaar 45 paar.

Kuifmees niet geteld zekere brdv. (code 12) 26-50 paar
We schatten de aantallen als volgt: droog naald en gemengd bos: 5 paar/100 ha x 800 = 40 paar.

Zwarte mees niet geteld wsl. brdv. (code 4) 26-50 paar
De zwarte mees liet zich opvallend weinig horen. Uit eerder onderzoek blijkt voor droog naald en gemengd bos ofwel 10 paar/100 ha ofwel 2 paar/100 ha. We houden het gemiddelde aan, aantal is 5 paar/100 ha x 900 ha dus 45 paar.

Pimpelmees niet geteld zekere brdv. (code 16) 101-250 paar
We schatten de aantallen als volgt: droog bos: 5 paar/100 ha x 1000 = 50, vochtig bos: 40 paar/100 ha x 50 = 20, woonbos: 20 paar/100 ha x 90 = 20, dorpen: 20 paar/100 ha x 150 = 30, boerderijen: 1 per 2 boerderijen = 35, agrarisch gebied: 5 paar/100 ha x 1000 = 50, bij elkaar 205 paar.

Koolmees niet geteld zekere brdv. (code 16) 501-1000 paar
We schatten de aantallen als volgt: droog bos: 15 paar/100 ha x 1000 = 150, vochtig bos: 80 paar/100 ha x 50 = 40, woonbos: 50 paar/100 ha x 90 = 45, dorpen: 100/100 ha x 150 = 150, boerderijen: 1 per boerderij = 70, agrarisch gebied: 20 paar/100 ha x 1000 = 200, golfbaan, recreatieterrein etc: 50 paar/100 ha x 200 = 100. Bij elkaar 755 paar.

Boomklever niet geteld zekere brdv. (code 12) 26-50 paar
De soort verspreid zich langzaamaan steeds verder, maar we hebben de boomklever nergens in hoge dichtheden opgemerkt. Biotoop: ouder of rijker bos. Aantalsschatting: ouder bos: 3 paar/100 ha x 850 = 25, rijker bos: 15 paar/100 ha x 50 = 7. Bij elkaar 32 paar.

Boomkruiper niet geteld zekere brdv. (code 12) 251-500 paar
We schatten de aantallen als volgt: droog bos: 15 paar/100 ha x 1000 = 150, vochtig bos: 100 paar/100 ha x 50 = 50, agrarisch gebied: 3 paar/100 ha x 1050 = 32, woonbos: 50 paar/100 ha x 90 = 45, golfbaan, recreatieterrein: 25 paar/100 ha x 200 = 50. Bij elkaar 330 paar.

Gaai niet geteld wsl. brdv. (code 9) 51-100 paar
We schatten de aantallen als volgt: agrarisch gebied: 3 paar/100 ha x 1050 = 32, bos: 5 paar/100 ha x 900 = 45. Bij elkaar 78 paar.

Ekster niet geteld wsl. brdv. (code 9) 11-25 paar
In het buitengebied hebben we nergens eksters gezien, de paren bevinden zich in of rond de bewoningskernen. Ook hier kom je maar af en toe eksters tegen. Schatting in dorpen: 10 paar/100 ha x 150 = 15.

Kauw niet geteld zekere brdv. (code 14) 26-50 paar
In bossen kom je af en toe enkele kauwen tegen in oude spechtenholen. De meeste kauwen broeden echter in schoorstenen in de dorpen en in woonhuizen in het buitengebied. De aantal schatting is gebaseerd op groepen samen foeragerende kauwen of groepen die boven een dorp rondvliegen, voordat er jongen zijn.

Zwarte kraai niet geteld zekere brdv. (code 12) 51-100 paar
Uit eerdere broedvogeltellingen blijkt een dichtheid van 1 pr/50 ha in agrarisch gebied, dus 28 paar en 1 paar/20 ha in bos, dus 45 paar, bij elkaar 75 paar.

Spreeuw niet geteld zekere brdv. (code 16) 251-500 paar
 We schatten de aantallen als volgt: woonbos: 100 paar/100 ha x 90 = 90, dorpen: 10 paar/100 ha x 150 = 15, bossen: 10 paar/100 ha in oude spechtenholen x 1050 = 105, boerderijen: 2 paar per boerderij x 70 = 140. Bij elkaar 350 paar.

Huismus niet geteld zekere brdv. (code 16) 251-500 paar
 We schatten de aantallen als volgt: per boerderij 4paar x 70 = 280, in dorpen: 20 paar/100 ha x 150 = 30. Bij elkaar 310 paar.

Ringmus niet geteld wsl. brdv. (code 3) 51-100 paar
 Uit eerder onderzoek blijkt dat gemiddeld iedere boerderij een paartje ringmussen heeft. We schatten de aantallen als volgt: boerderijen 1 paar x 70 = 70, verder hebben we geen ringmussen opgemerkt.

Vink niet geteld zekere brdv. (code 16) 501-1000 paar
 We schatten de aantallen als volgt: vochtig bos: 100 paar/100 ha x 50 = 50, agrarisch gebied: 10 paar/100 ha x 1050 = 110, droog bos: 70 paar/100 ha x 1050 = 700, dorpen en golfbaan etc: 20 paar/100 ha x 350 ha = 70. Bij elkaar 930 paar.

Groenling niet geteld zekere brdv (code 12) 101-250 paar
 In dorpen komt vanuit broedvogelonderzoek 1 paar/5 ha voor, dus 150 paar, verder heeft iedere boerderij gemiddeld een paar, dus 70 paar. Woonbos is ook dicht bezet met 1 paar/ha met 90 ha is 90 paar. Totaal zeker 190 paar.

Kneu 13 terr. wsl. brdv. (code 4) 11-25 paar
 Het biotoop van de kneu in dit blok is divers: het is een struweelvogel, enkele paren vinden we in houtsingels in landschappelijk aangekleed agrarisch gebied. Hiervan afgeleid zijn 2 paren in enkele jaren geleden aangelegde erfbeplantingen met inlands plantsoen. Een flink aantal paren vinden we in kleine kolonies in boomkwekerijen, waar tuinconiferen jarenlang drastisch worden teruggesnoeid, zodat voor de kneu een dichte struik met nestgelegenheid ontstaat. Op een telronde troffen we 6 paar op korte afstand van elkaar aan. Een ander paar had territorium in een kerstbomenkwekerij.

Goudvink 11 terr. wsl. brdv. (code 4) 11-25 paar
 Biotoop: In dit blok vinden we de goudvink in twee soorten biotoop : in dichte bomen en struiken, bijvoorbeeld in grote tuinen, maar ook in Servische spar: 5 territoria. Als tweede biotoop vinden we deze vinkensoort in sterk gedund ouder grovedennenbos met een natuurlijke ondergroei van inlands loofhout: 6 territoria. Ook deze soort heeft ons in positieve zin verbaasd. Met name het voorkomen in ouder grovedennenbos was ons niet bekend.

Appelvink 5 terr. zekere brdv. (code 12) 4-10 paar
 De telling voor Staatsbosbeheer levert 2 territoria in het westelijke deel van het Grootgoor op. Nog 3 territoria liggen in de Sprankelbossen ten westen van de Turfweg.

Putter 1 terr. wsl. brdv. (code 3) 1-3 paar
 Bij het Sondervickcollege is een broedpaar opgemerkt als aanvullende waarneming.

Geelgors 11 terr. wsl. brdv. (code 4) 11-25 paar
Biotoop: bosranden van droog en vochtig bos, mits met voldoende gevarieerde vegetatie, bijvoorbeeld langs een zandpad.

5. Overige waarnemingen van niet broedvogels in het voorjaar van 2013

Hier staan de soorten die niet voldoen aan het criterium om waarschijnlijke of zekere broedvogel te zijn en soorten of die we opmerkten als doortrekker.

Blauwe reiger: doortrekker en zwerver.

Ooievaar: op 6 april een doortrekker.

Aalscholver: doortrekker en zwerver op het E3 strand en de Run.

Soepgans geen terr. mog. brdv. (code 1) 0 paar
Enkele keren waargenomen in vijver bij de Stevert, zonder aanwijzing voor broedgedrag.

Muskuseend: Op 11 mei enkele exemplaren waargenomen bij Kneghel, foeragerend op een erf.

Soepeend geen terr. mog. brdv. (code 1) 0 paar
Bijvoorbeeld waargenomen op de vijver bij de Stevert, soms ook veel vogels bij de scholengemeenschap bij Veldhoven

Zwarte wouw: 10 mei een doortrekker ten noorden van Steensel, vloog in regelmatige vlucht richting noordwest.

Oeverloper: 11 mei een exemplaar op het E3 strand en op 1 juni idem.

Kokmeeuw: regelmatig in het gebied aanwezig.

Zilvermeeuw: in mei op het E3 strand.

Kleine mantelmeeuw: in mei op het E3 strand.

Ransuil geen terr. geen brdv. 0 paar
Begin juli is het hele gebied op 2 avonden afgezocht op roepende jonge ransuilen, maar zonder resultaat. Als aanvullende waarneming is eenmaal een exemplaar opgemerkt in het Sprankelbos ten westen van de Turfweg.

IJsvogel: eenmaal een waarneming op de golfbaan.

Boerenwaluw: een doortrekker op 10 augustus: albino exemplaar met alleen wat crème-geel op de buik, verder helemaal spierwit (Grootgoor)

Kramsvogel: in april nog exemplaren.

Koperwiek: op 6 april 2 koperwieken.

Tapuit: eind april en begin mei regelmatige doortrekker in het beekdal van de Run.

Roek: een exemplaar op 30 juni.

Keep: op 23 april nog een exemplaar, aan het einde van een heel lang doorlopend koud voorjaar.

Sijs: bijvoorbeeld op 6 april nog 3 exemplaren.

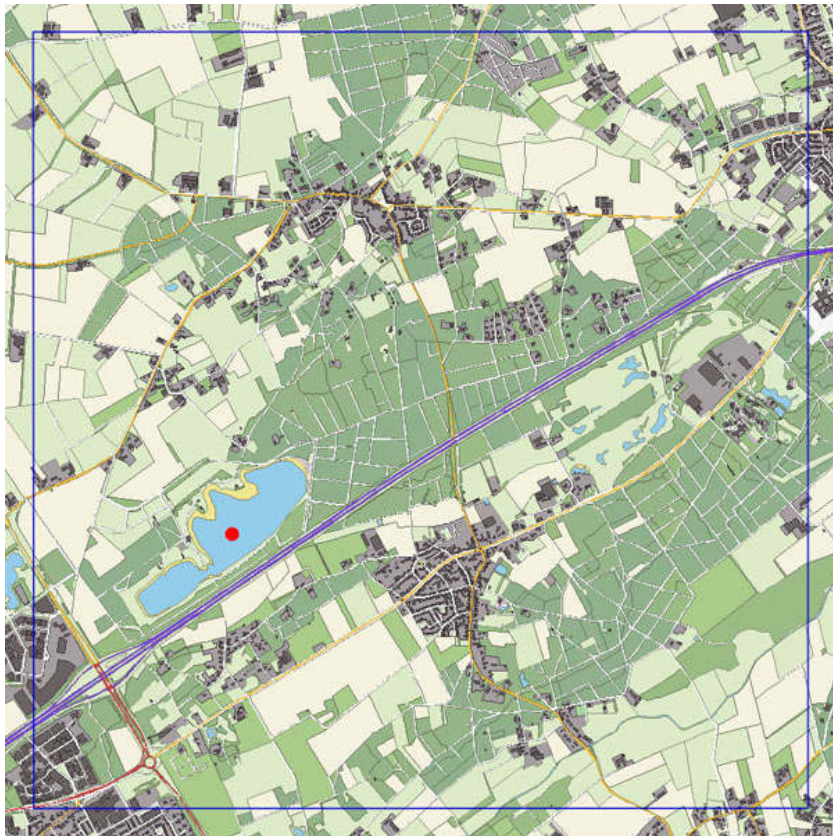
6. Bijlagen

Bijlage 1: Stippenkaarten (exclusief gevoelige soorten)

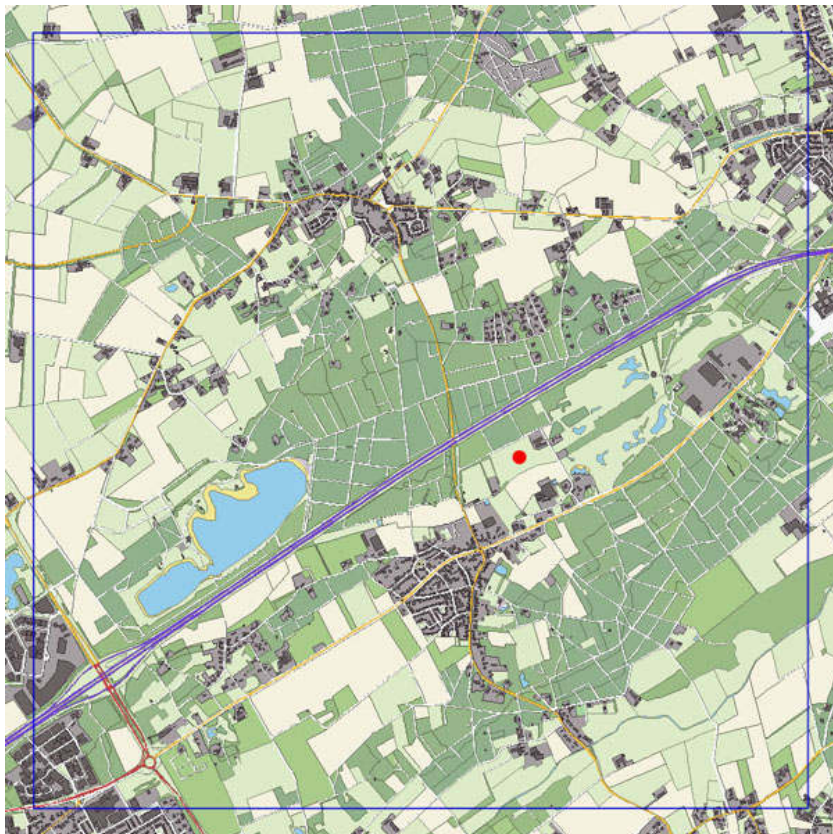
Bijlage 2: Totaaloverzicht van wintervogeltellingen voor 51-53 in 2012/2013

Bijlage 3: Totaaloverzicht van broedvogeltellingen voor 51-53 in 2013

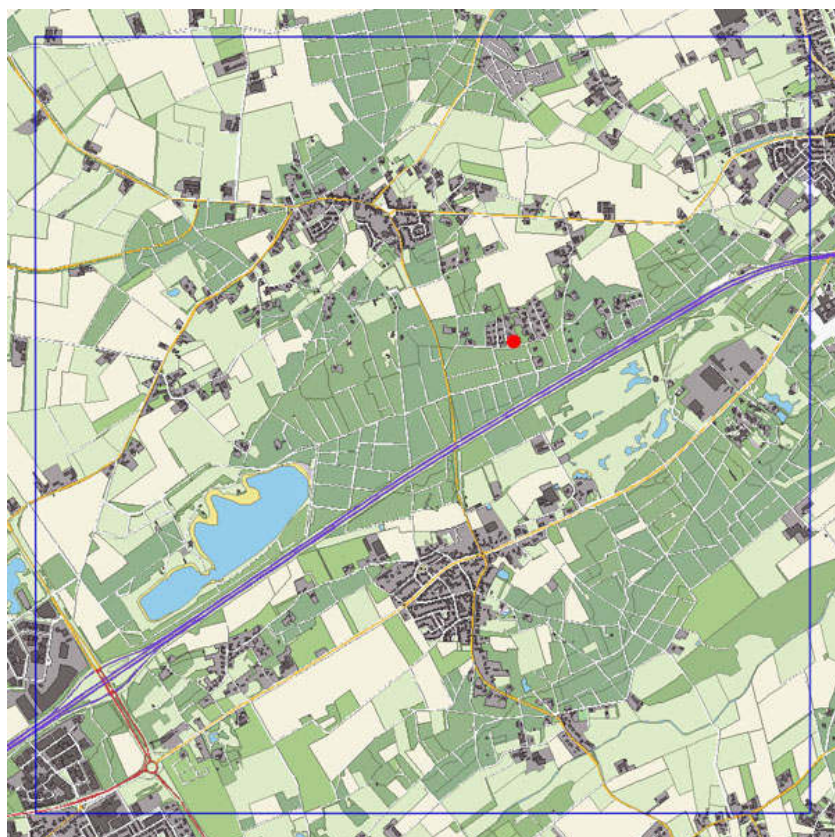
Fuut – 1 broedpaar

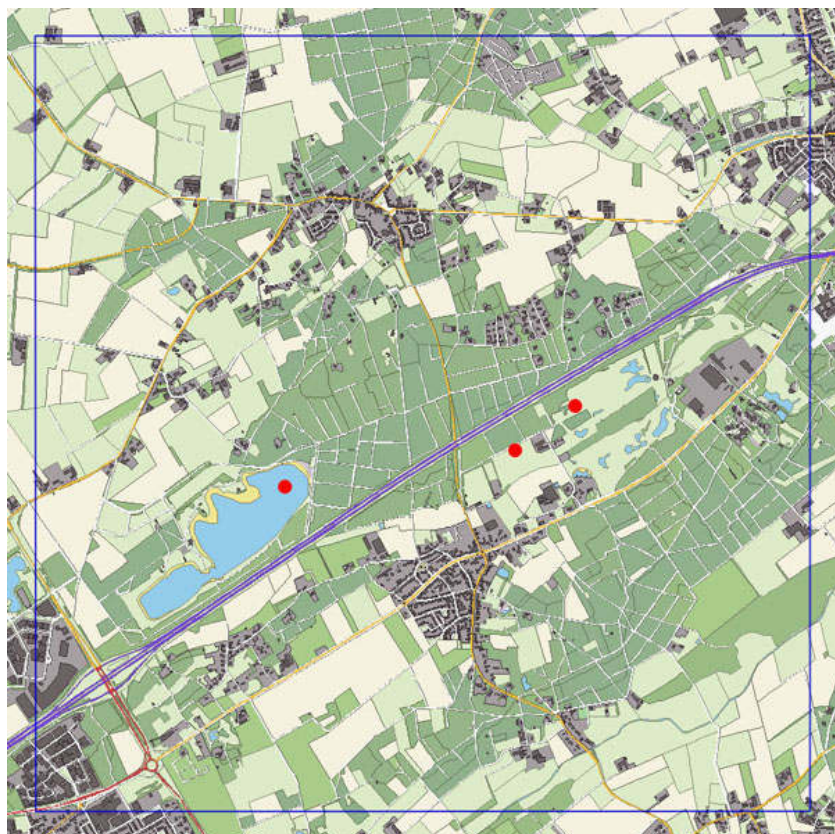
Canadese gans – 1 broedpaar

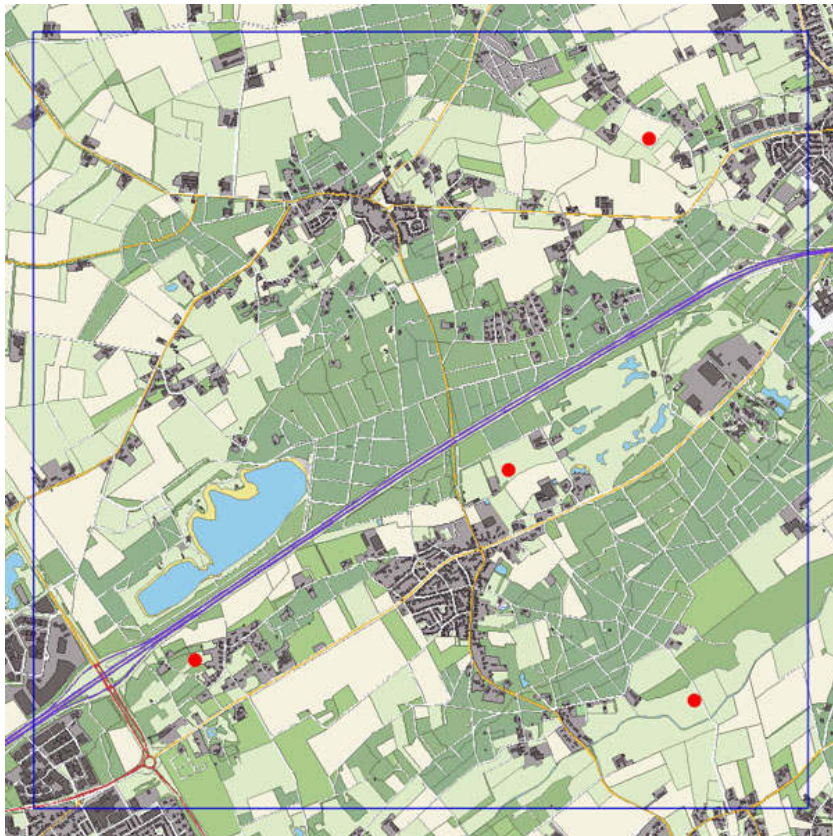
Mandarijneend – 1 broedpaar

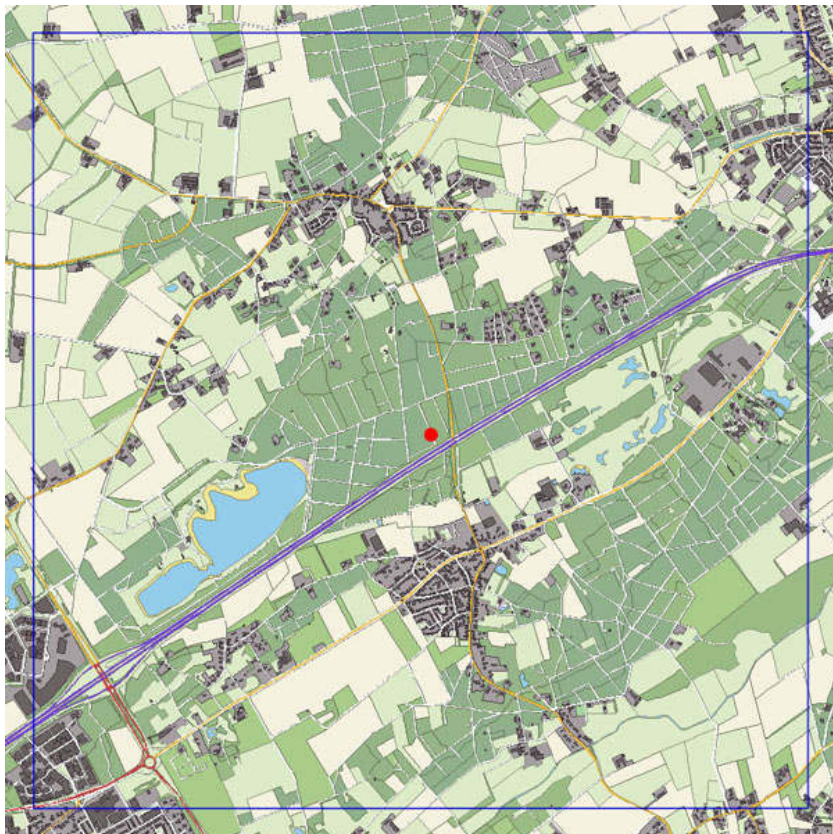
Kuifeend – 3 broedpaar

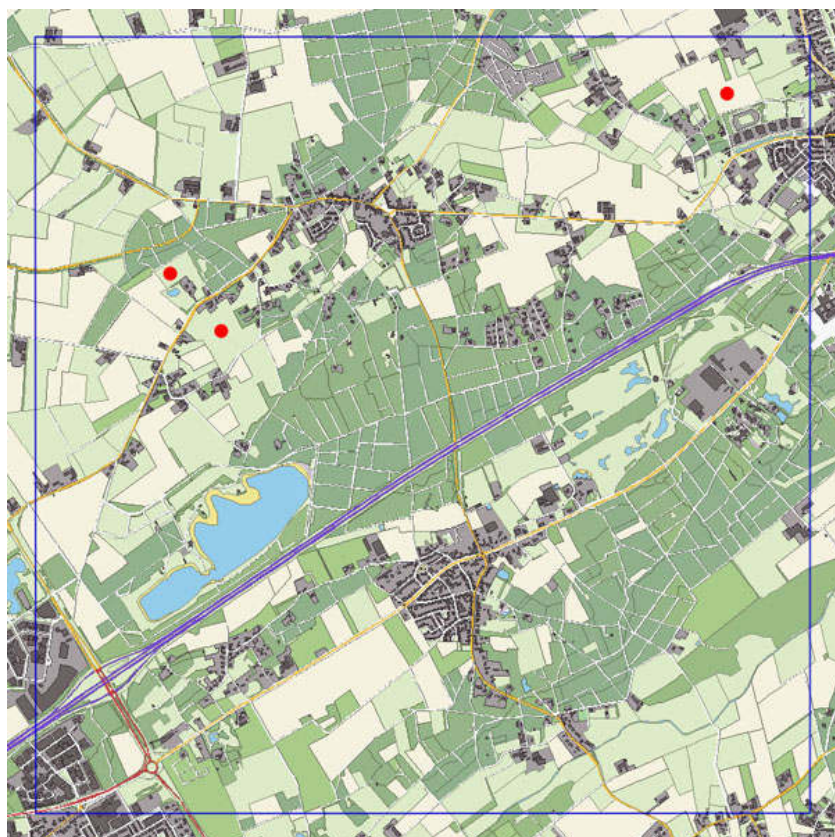
Torenavalk – 4 broedpaar

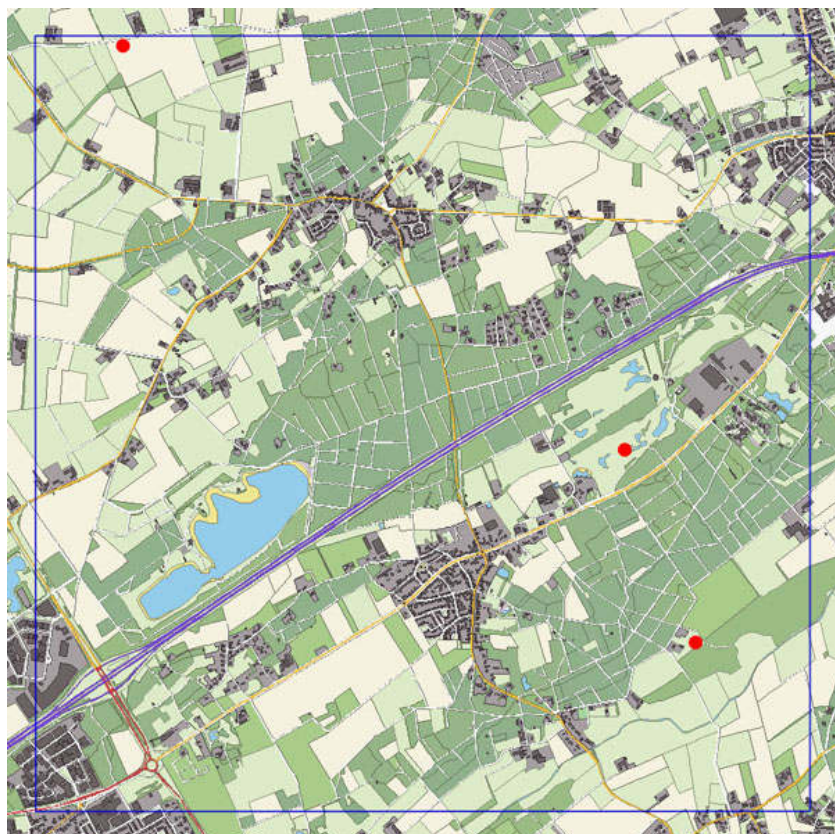
Wespendief – 1 broedpaar (centraal km blok)

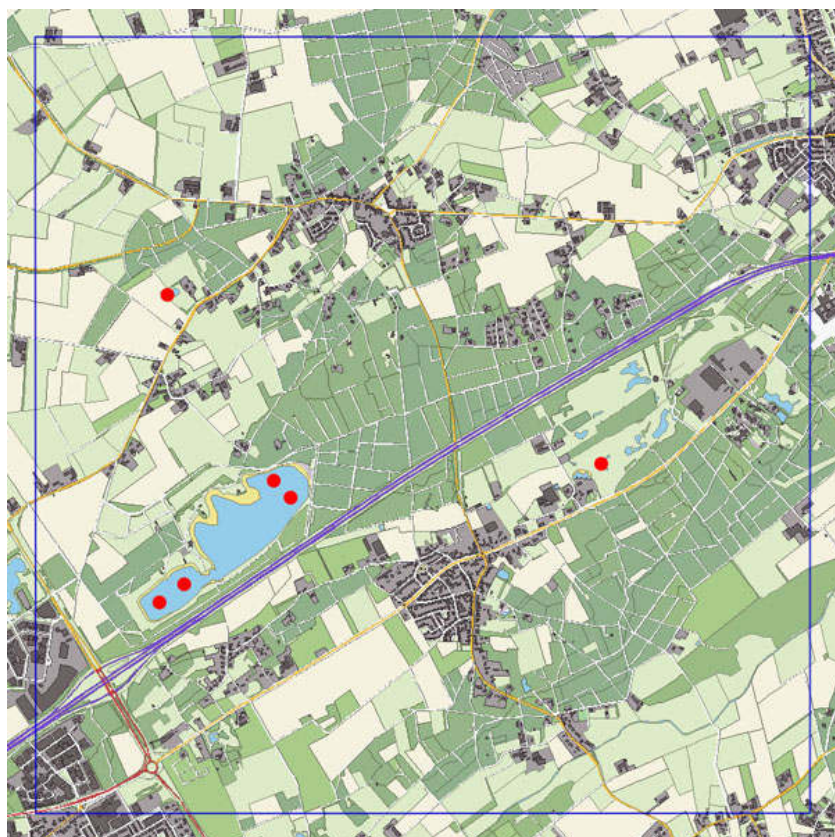
Patrijs – 3 broedpaar

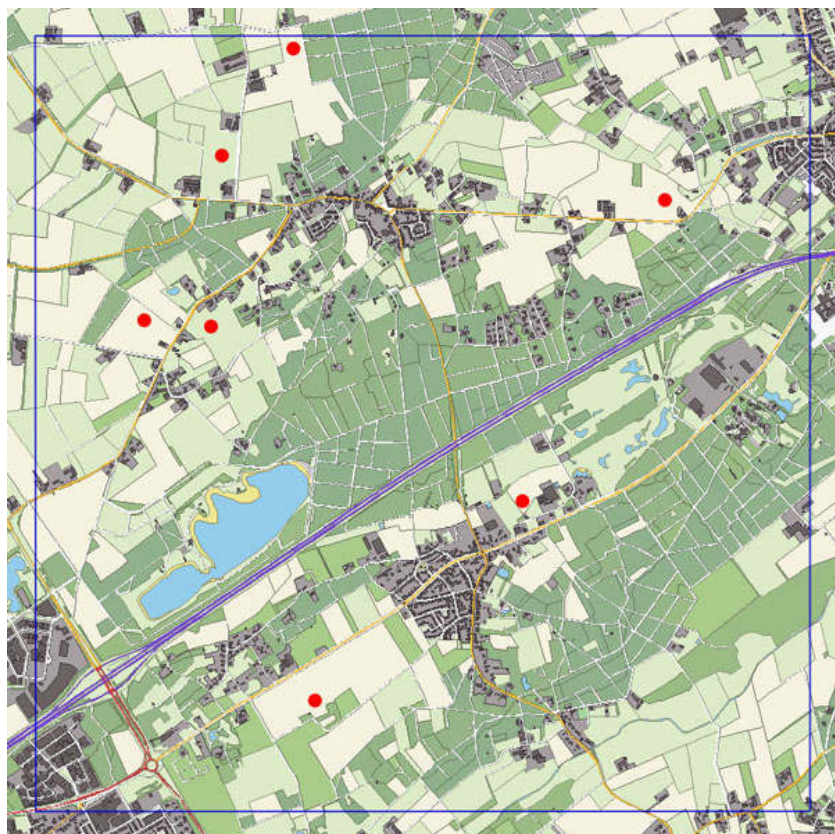
Waterhoen – 3 broedpaar

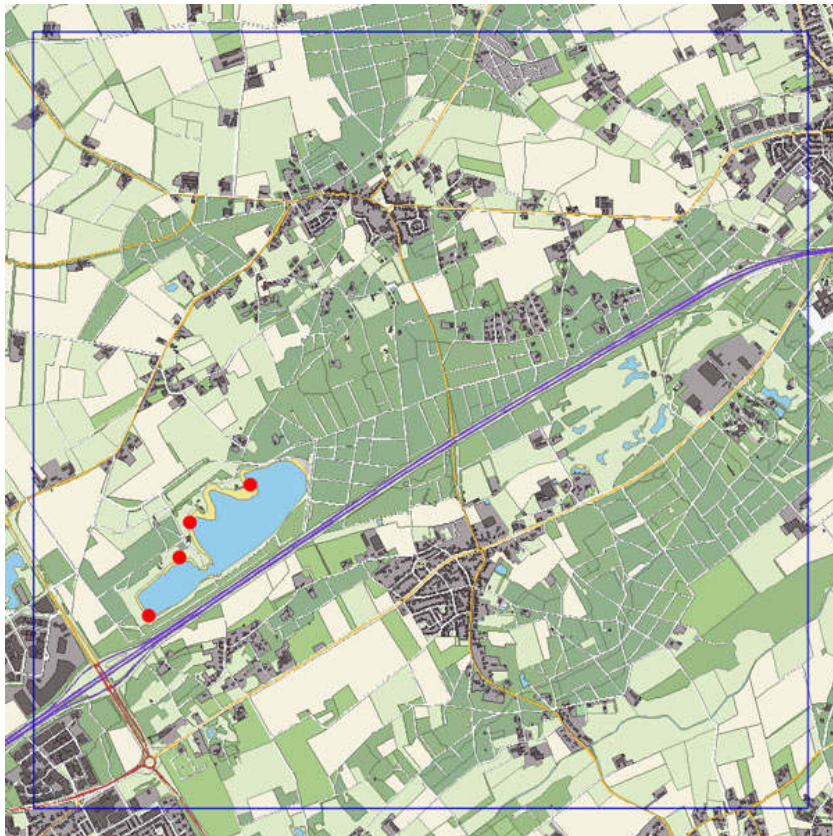
Meerkoet – 6 broedpaar

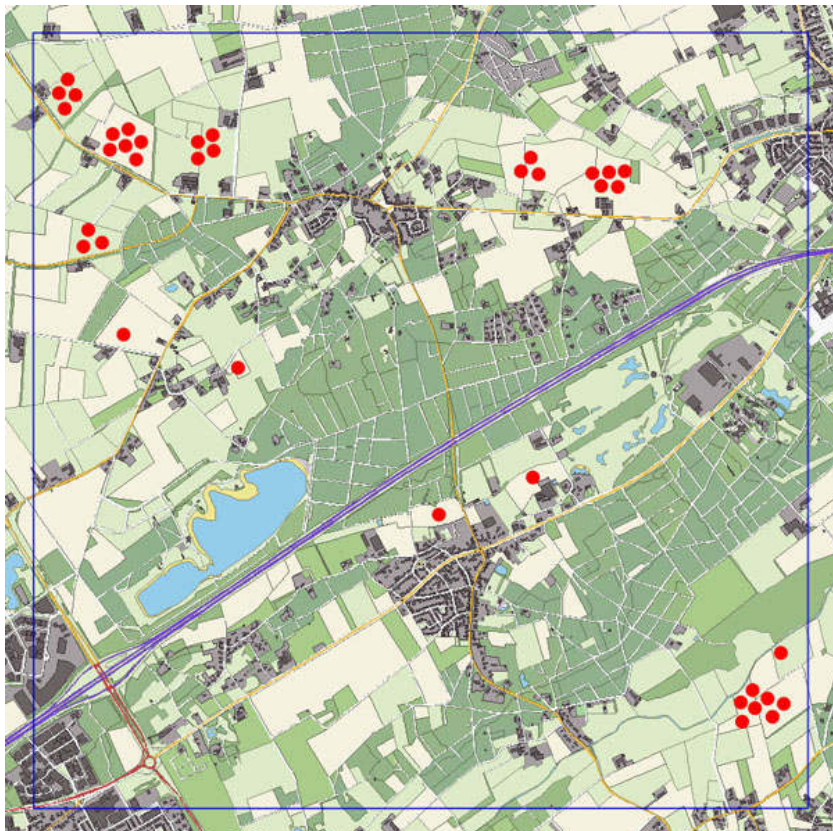
Scholekster – 7 broedpaar

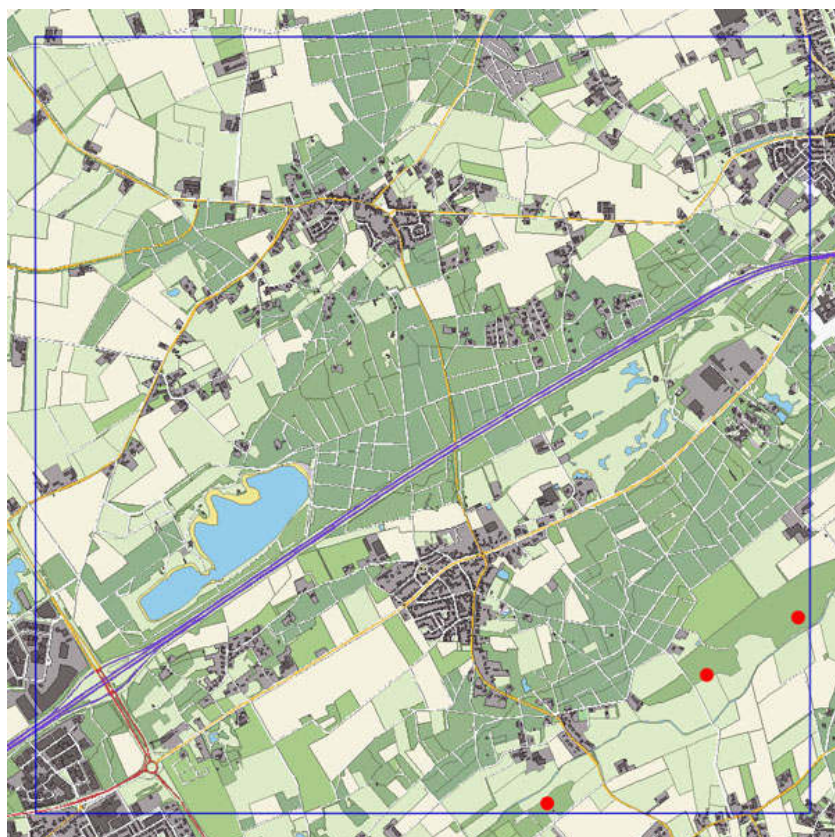
Kleine plevier – 4 broedpaar

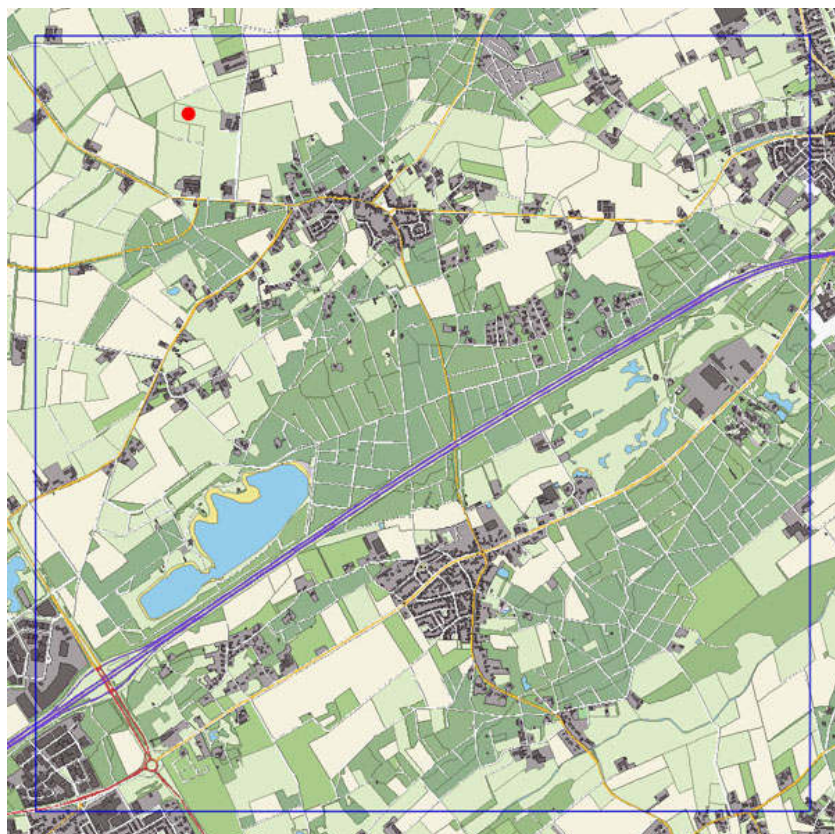
Kievit – 35 broedpaar

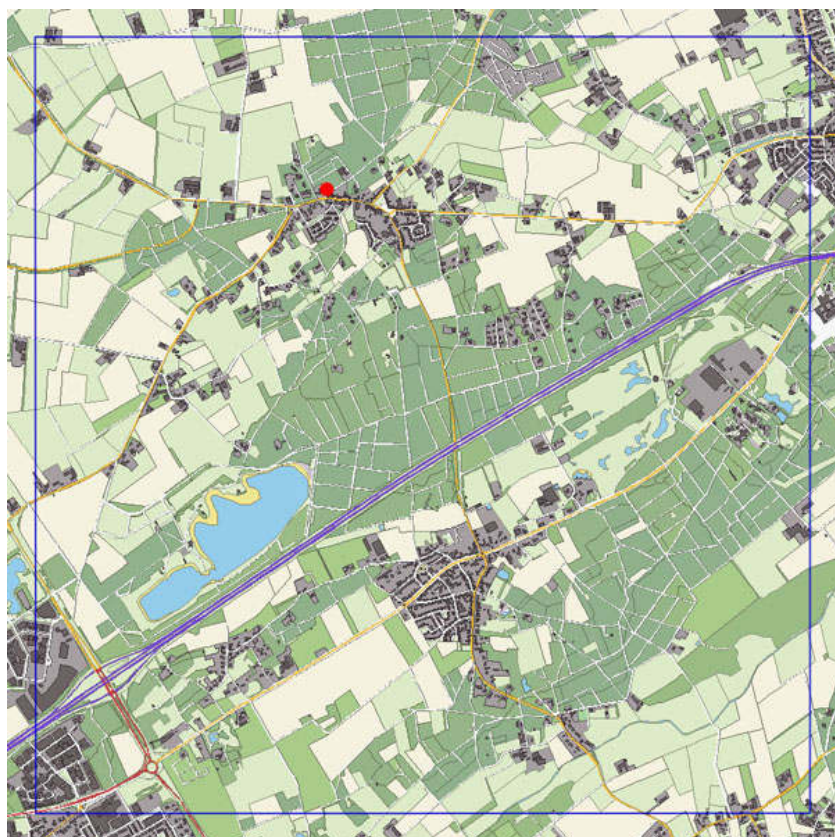
Houtsnip – 3 broedpaar

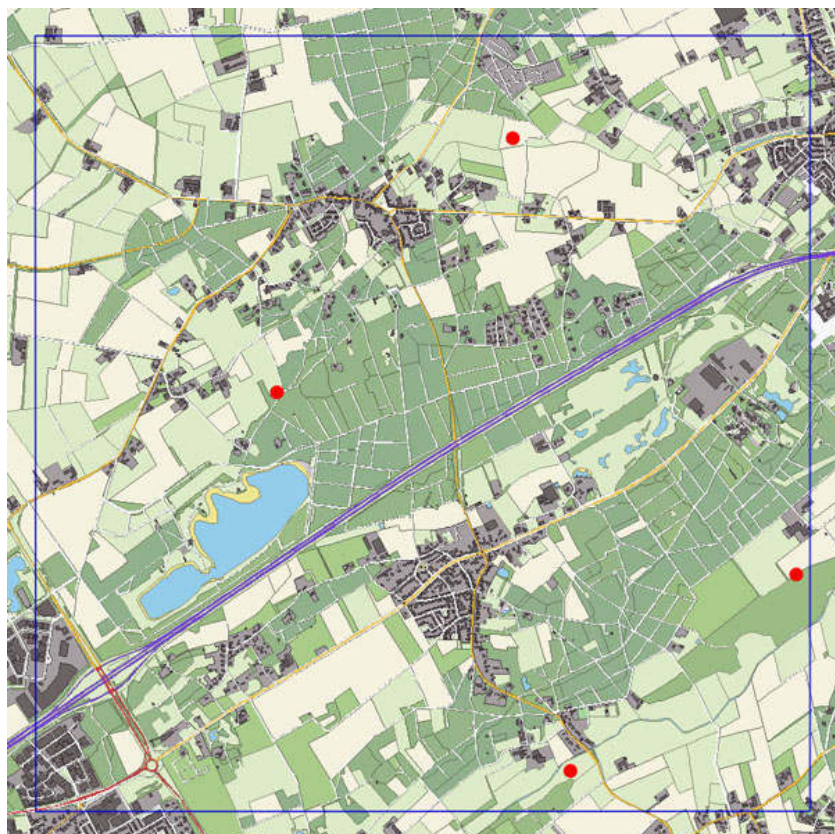
Wulp – 1 broedpaar

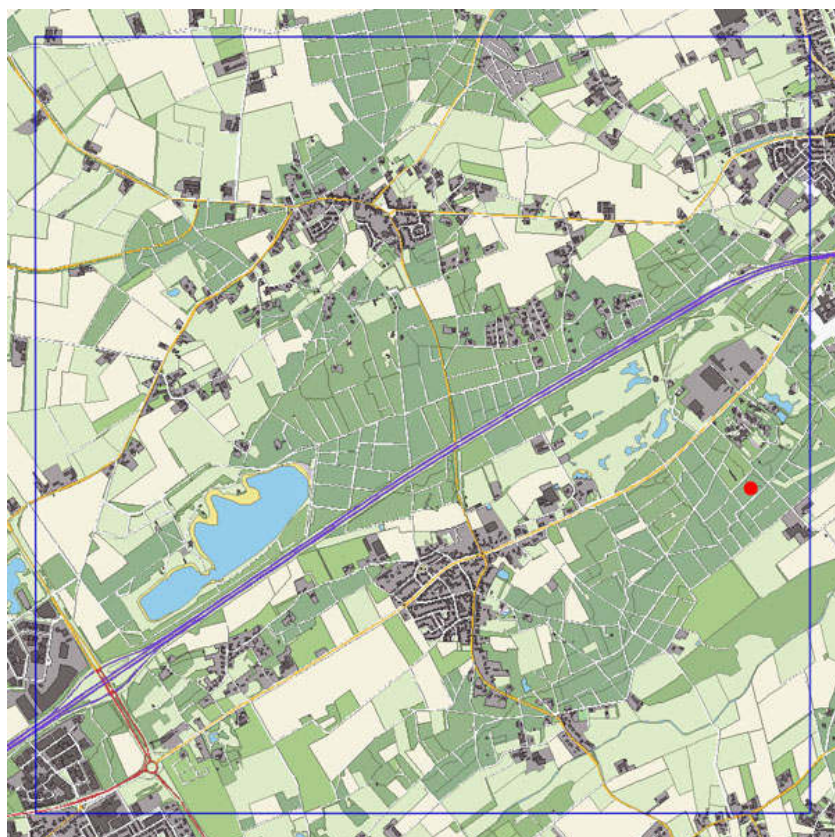
Zomertortel – 1 broedpaar

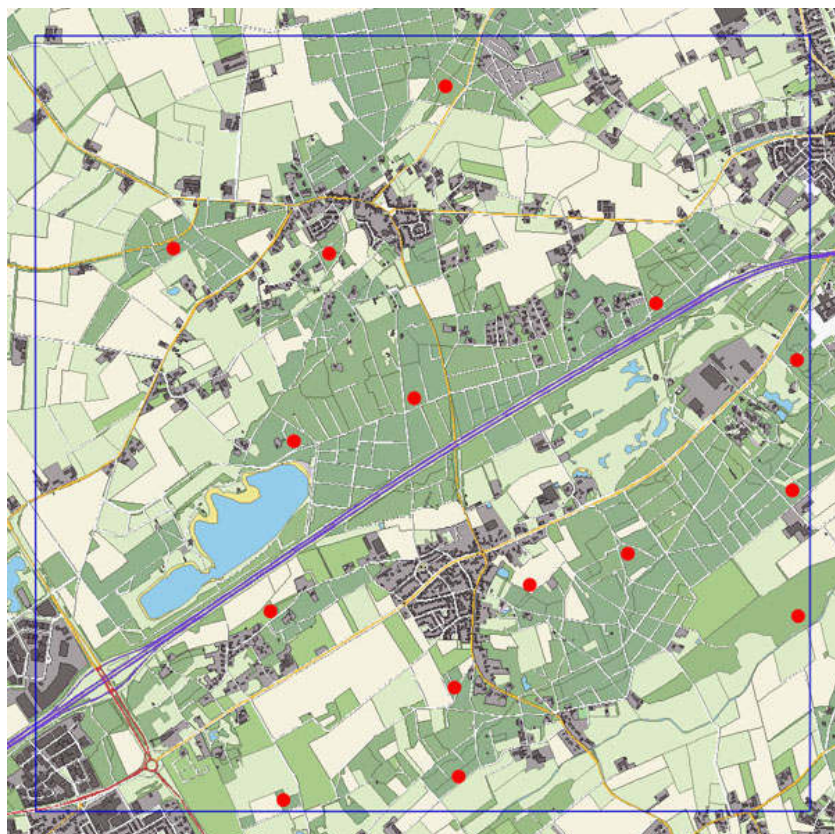
Koekoek – 4 broedpaar

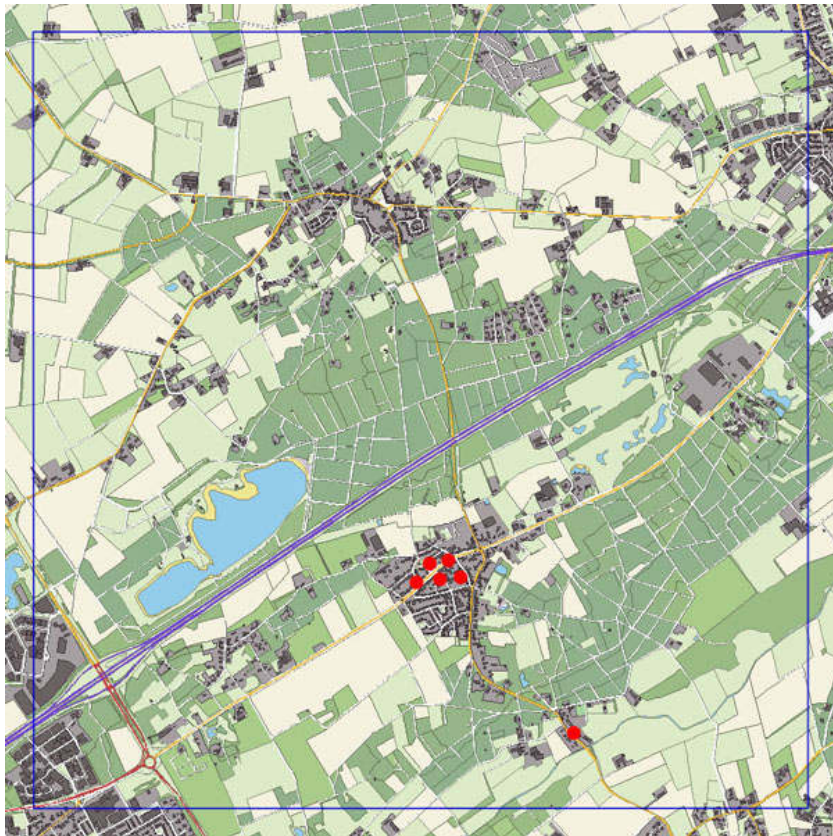
Ransuil – 1 broedpaar?

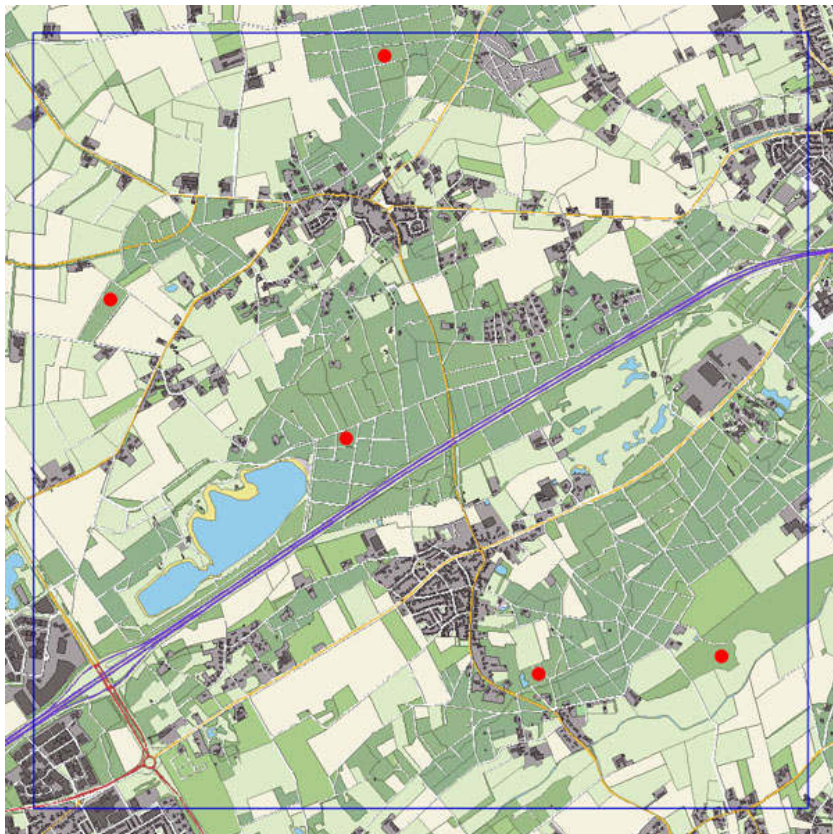
Bosuil – 15 broedpaar

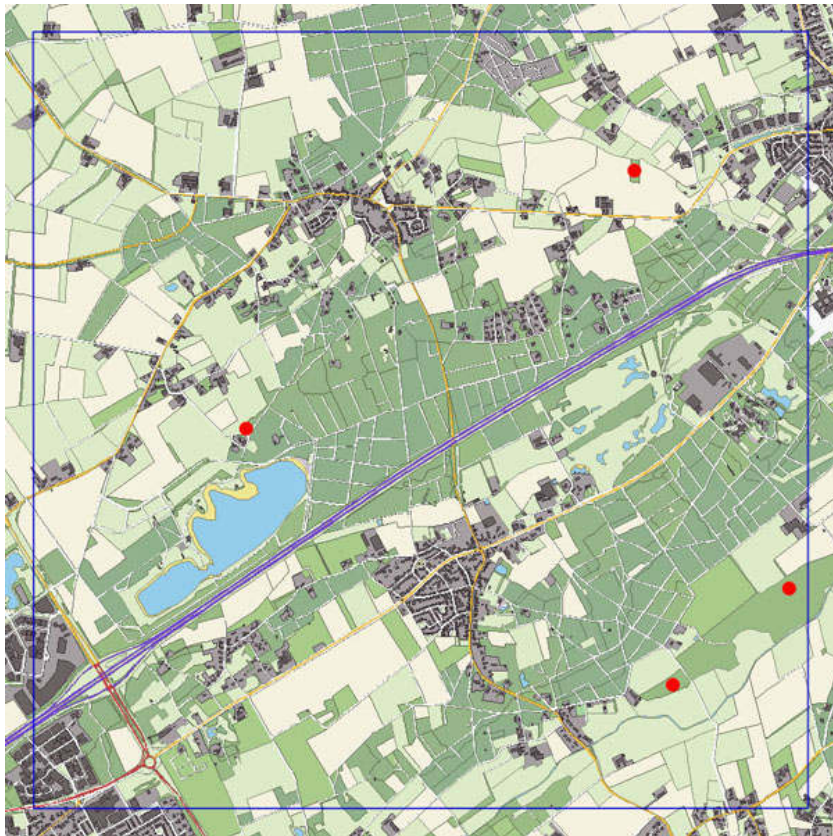
Gierzwaluw – 6 broedpaar

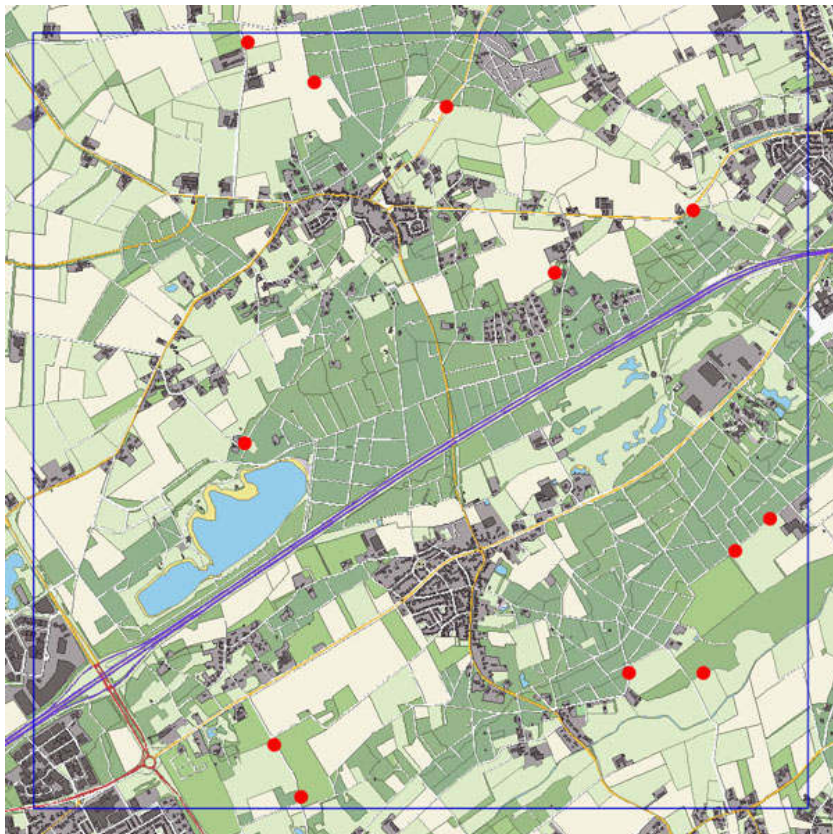
Zwarte specht – 5 broedpaar

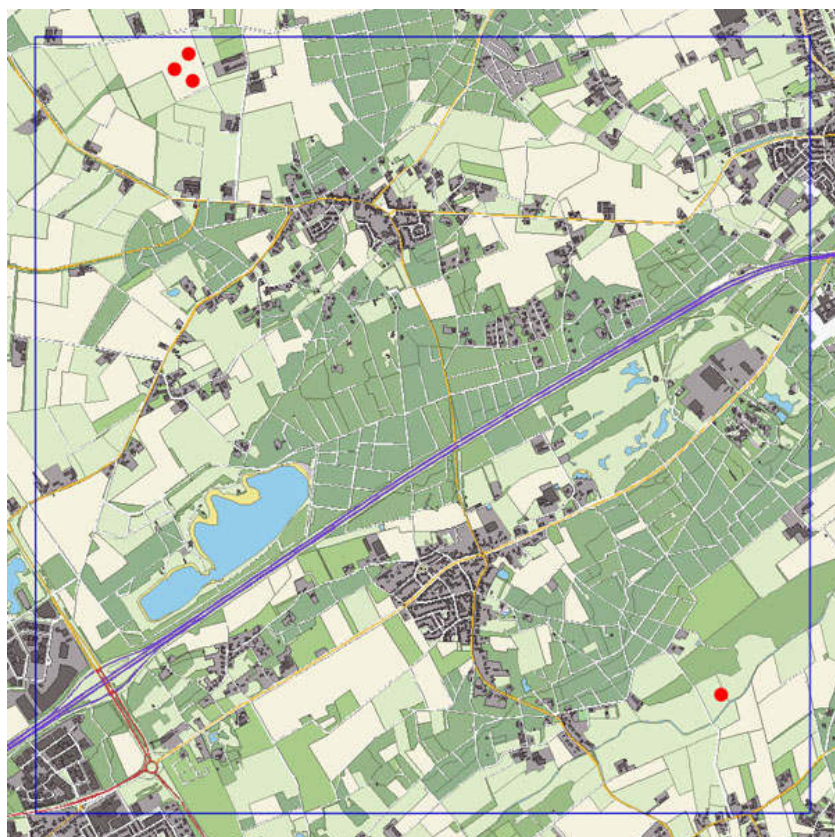
Kleine bonte specht – 4 broedpaar

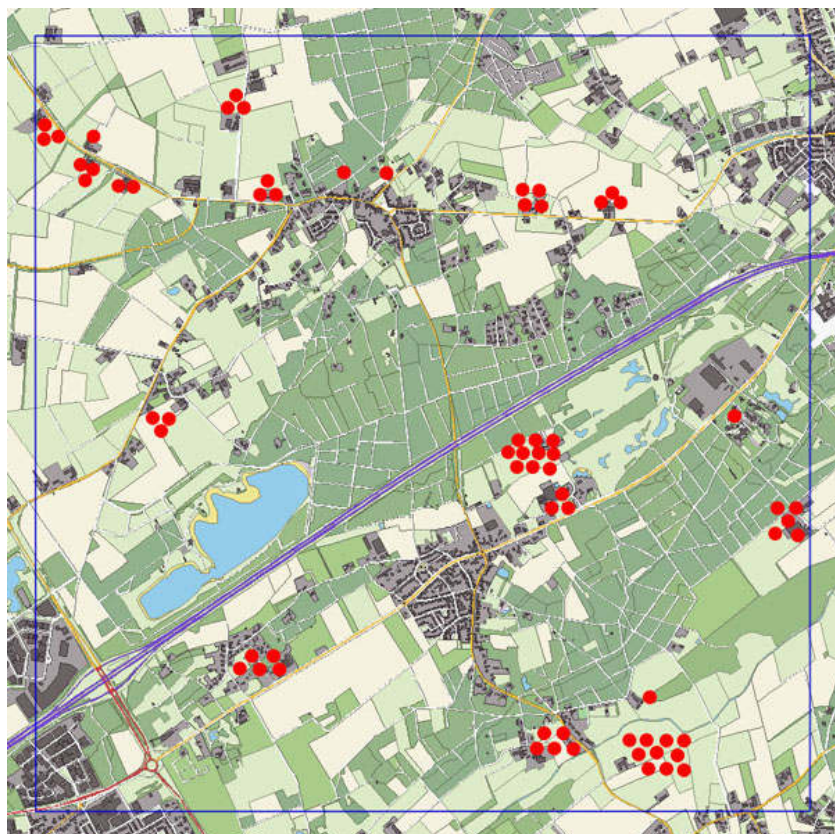
Boomleeuwerik – 12 broedpaar

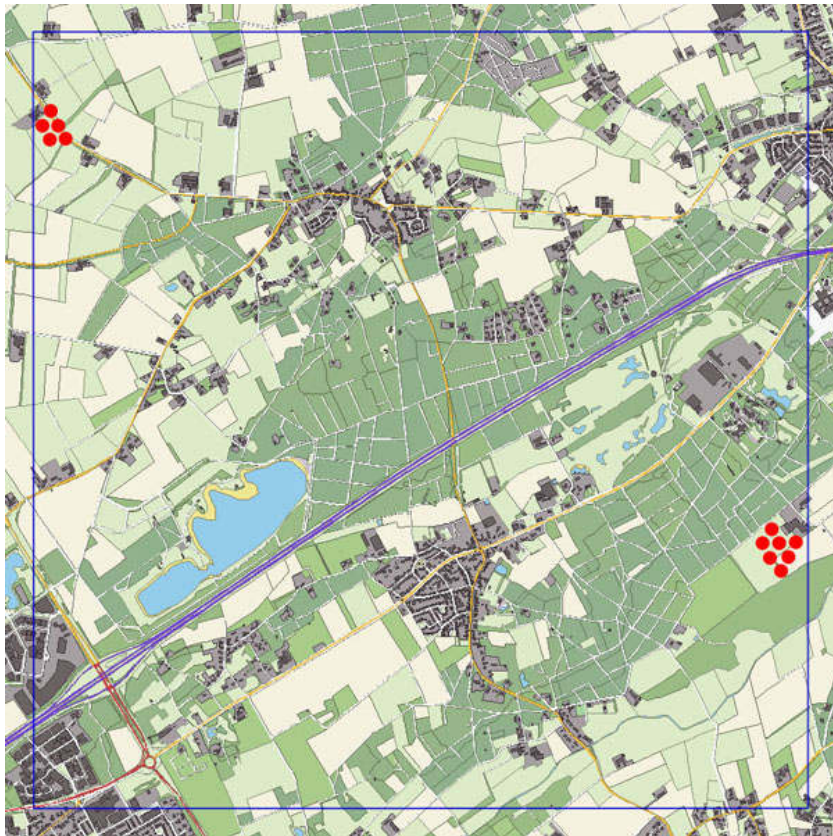
Veldleeuwerik – 4 broedpaar

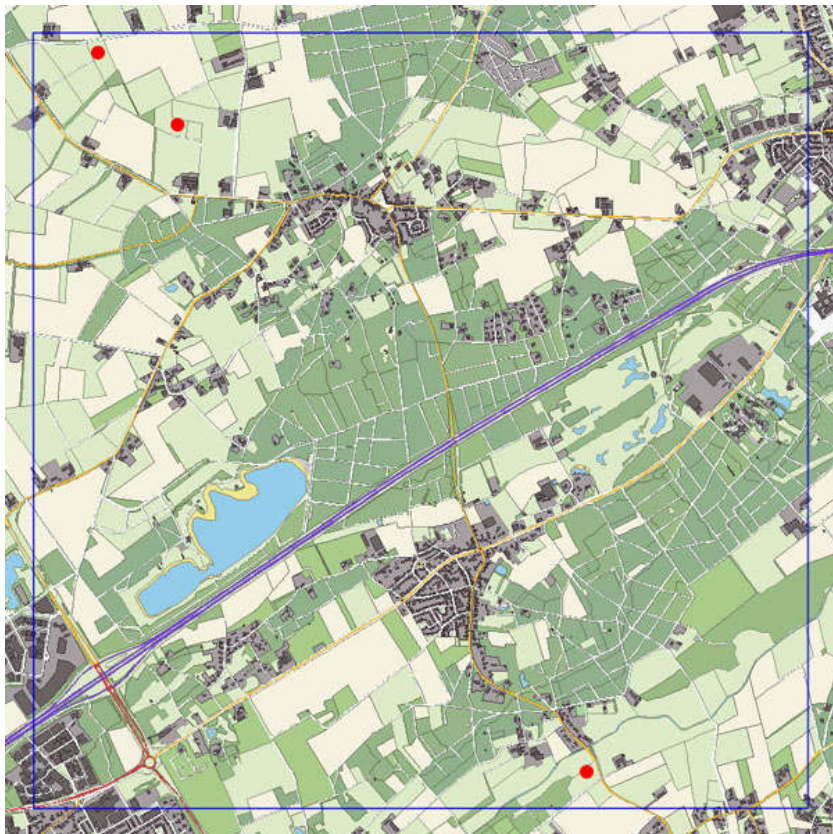
Boerenzwaluw – 67 broedpaar

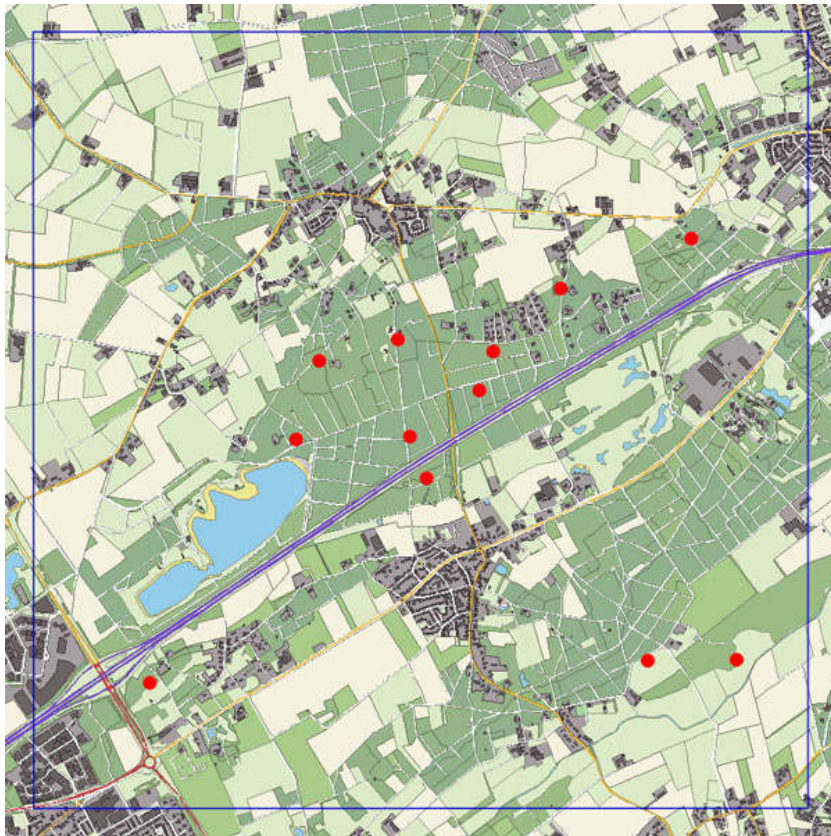
Huiszwaluw – 12 broedpaar

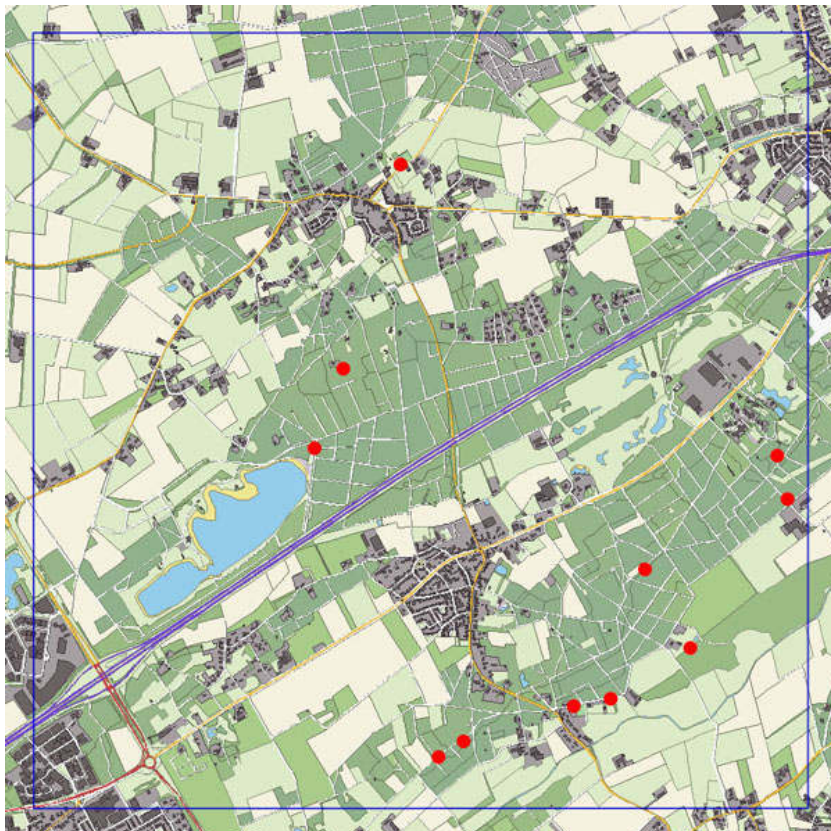
Gele kwikstaart – 3 broedpaar

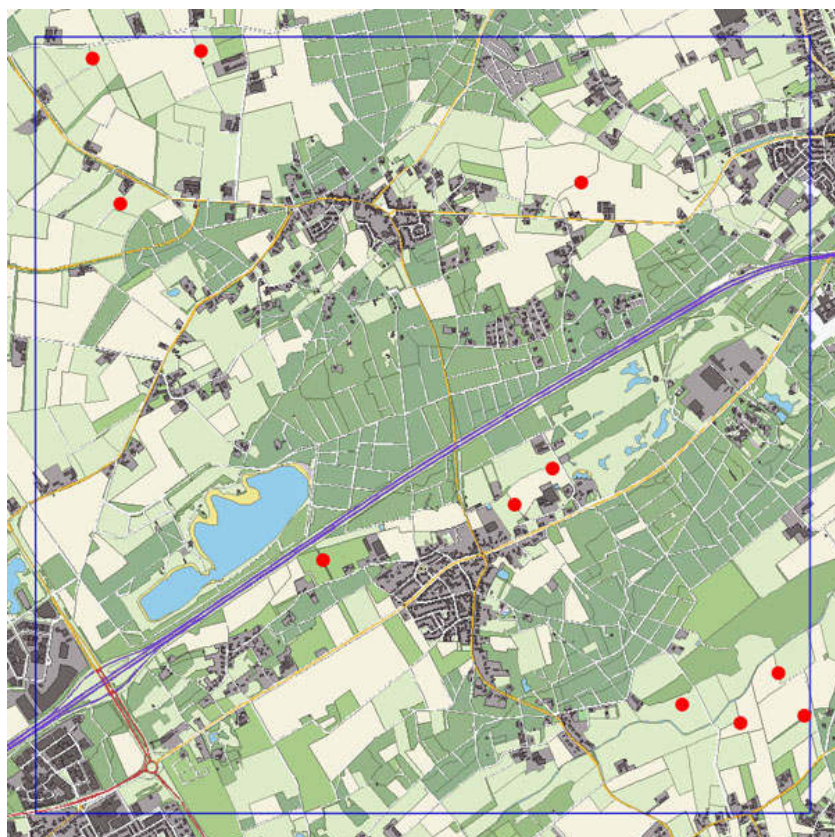
Grote lijster – 12 broedpaar

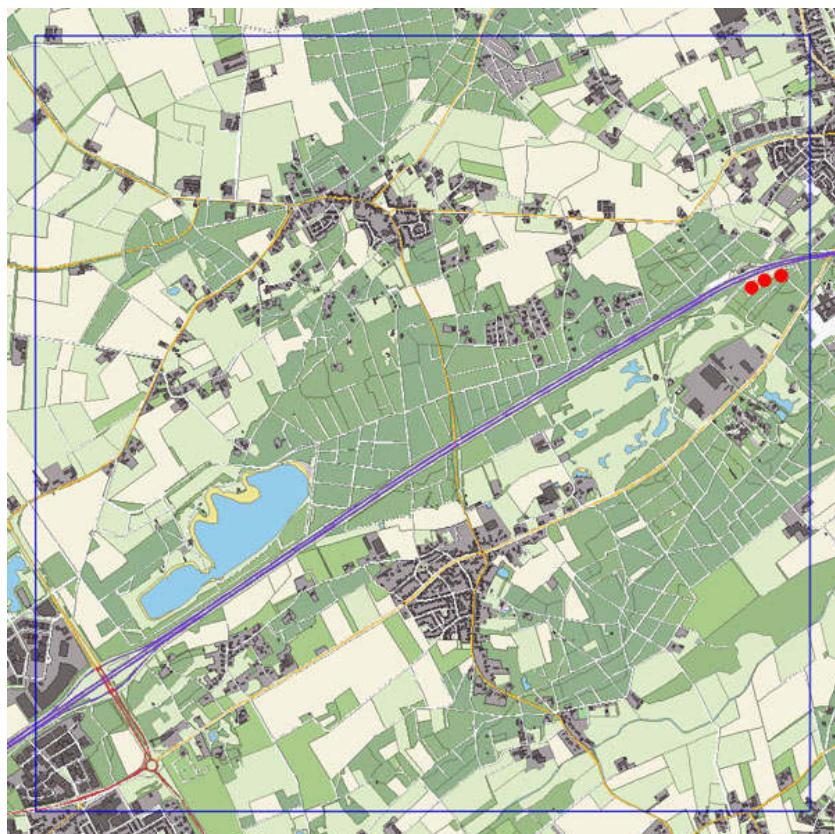
Gekraagde roodstaart – 11 broedpaar

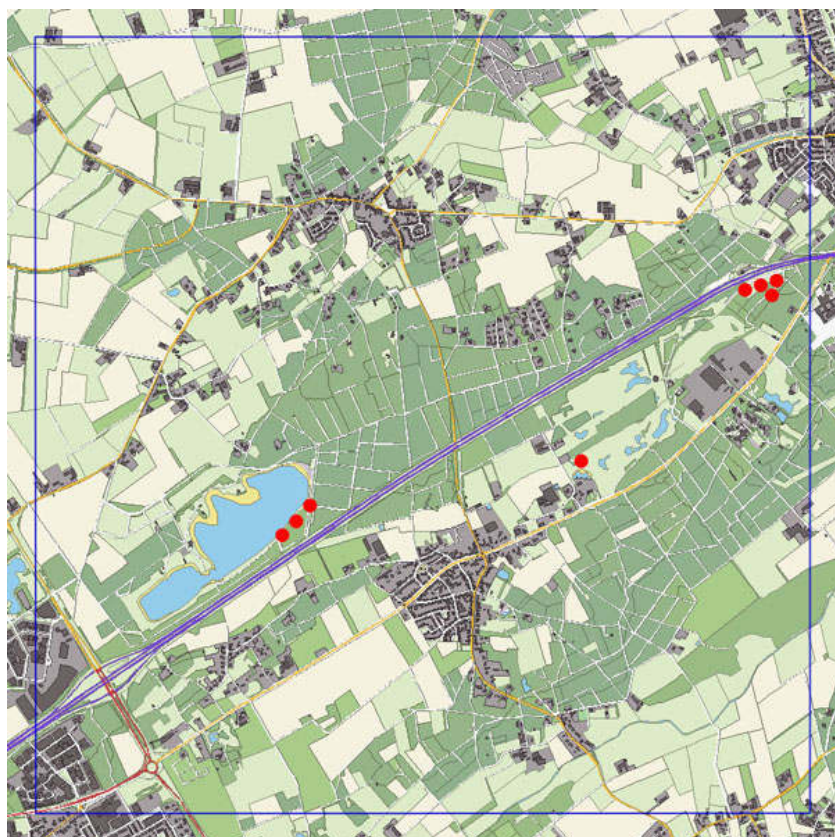
Roodborsttapuit – 11 broedpaar

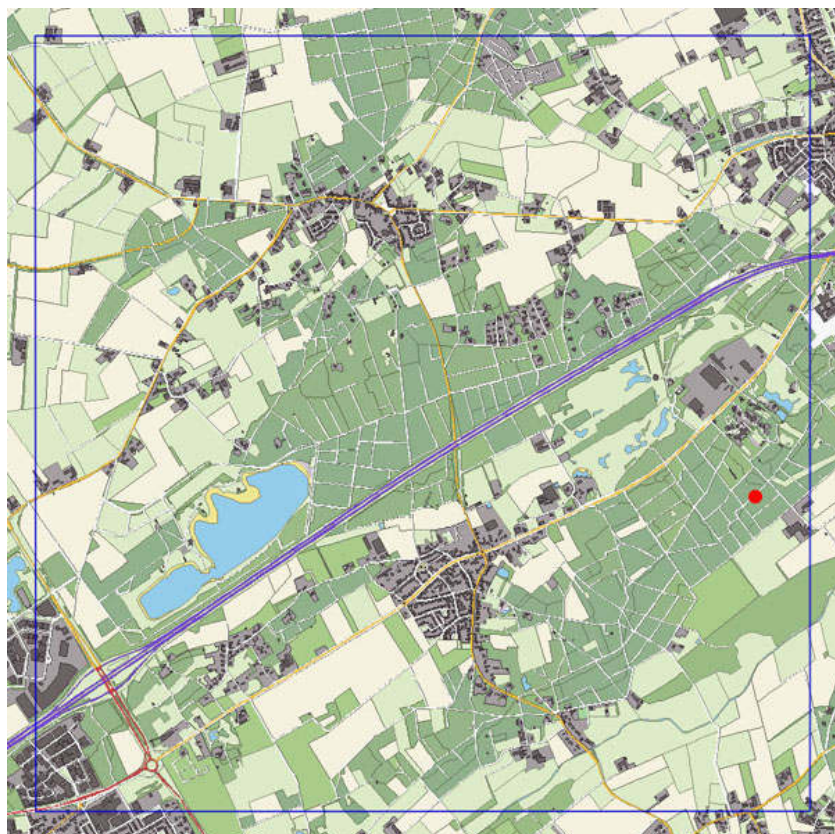
Bosrietzanger – 3 broedpaar

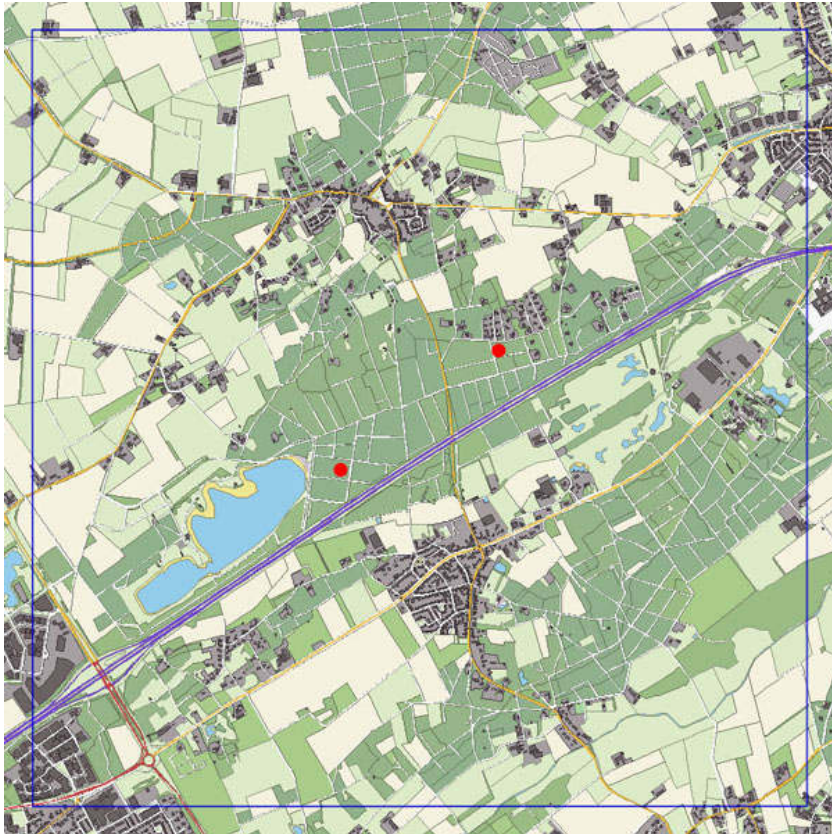
Kleine karekiet – 8 broedpaar

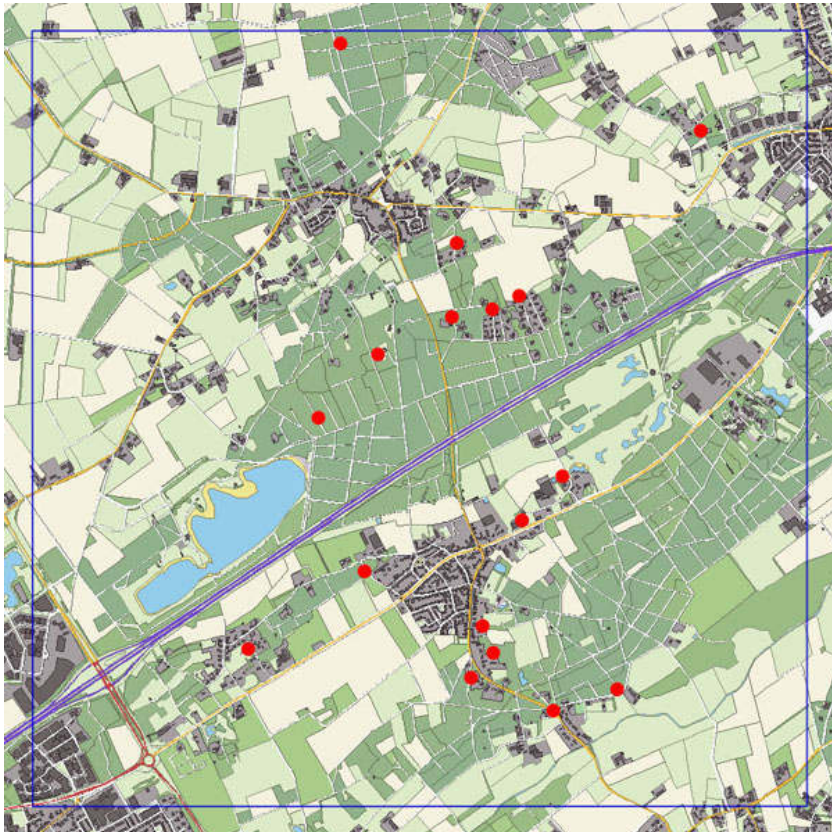
Fluiter – 1 broedpaar

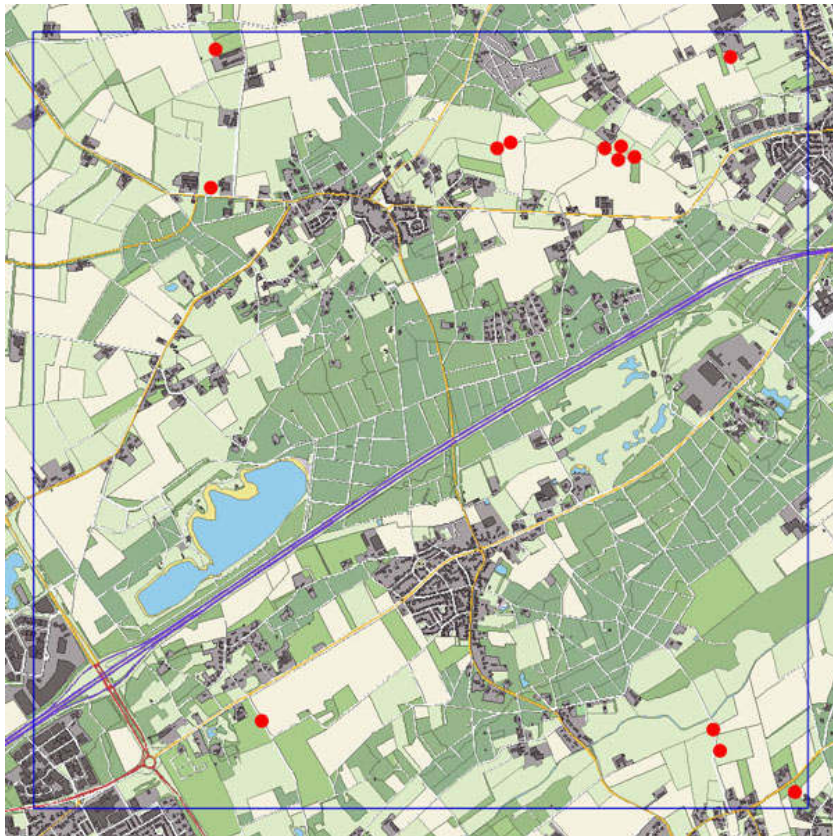
Vuurgoudhaan – 2 broedpaar

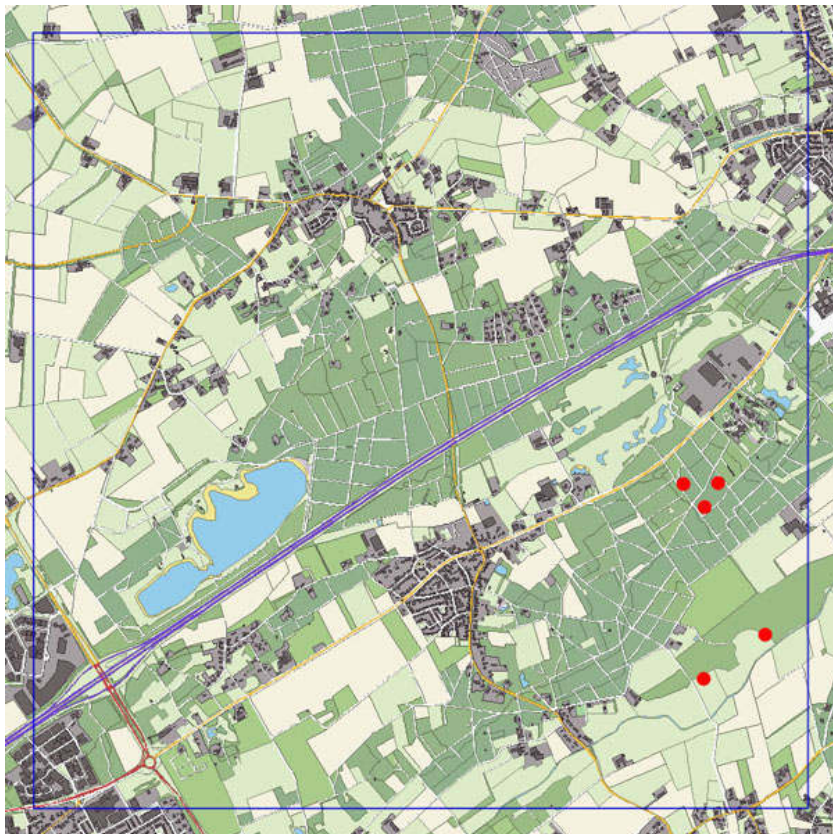
Bonte vliegenvanger – 17 broedpaar

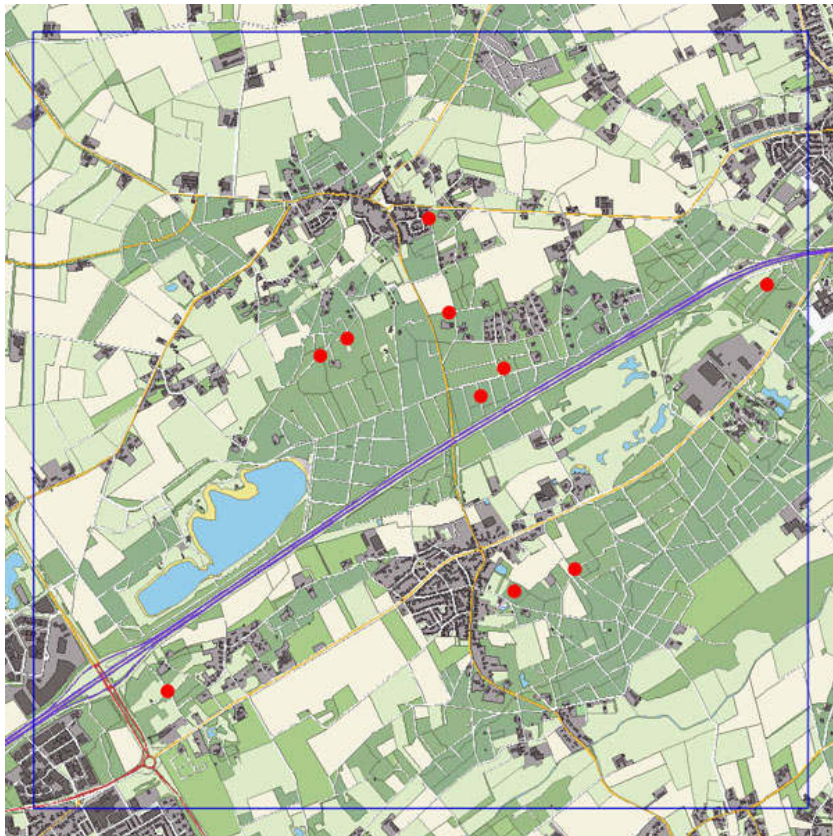
Kneu – 13 broedpaar

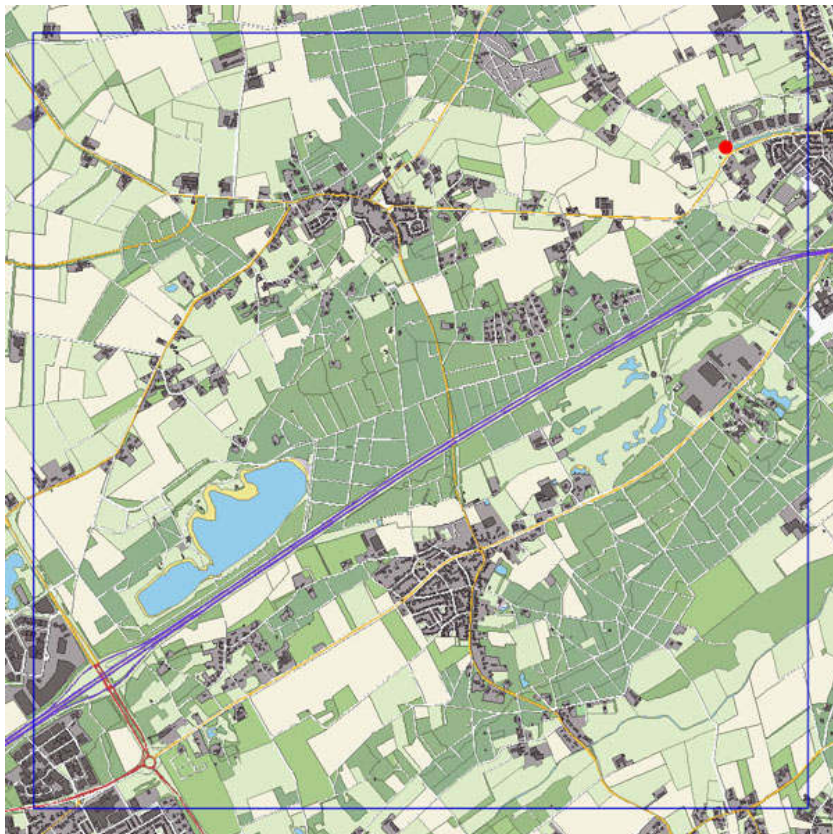
Appelvink – 5 broedpaar

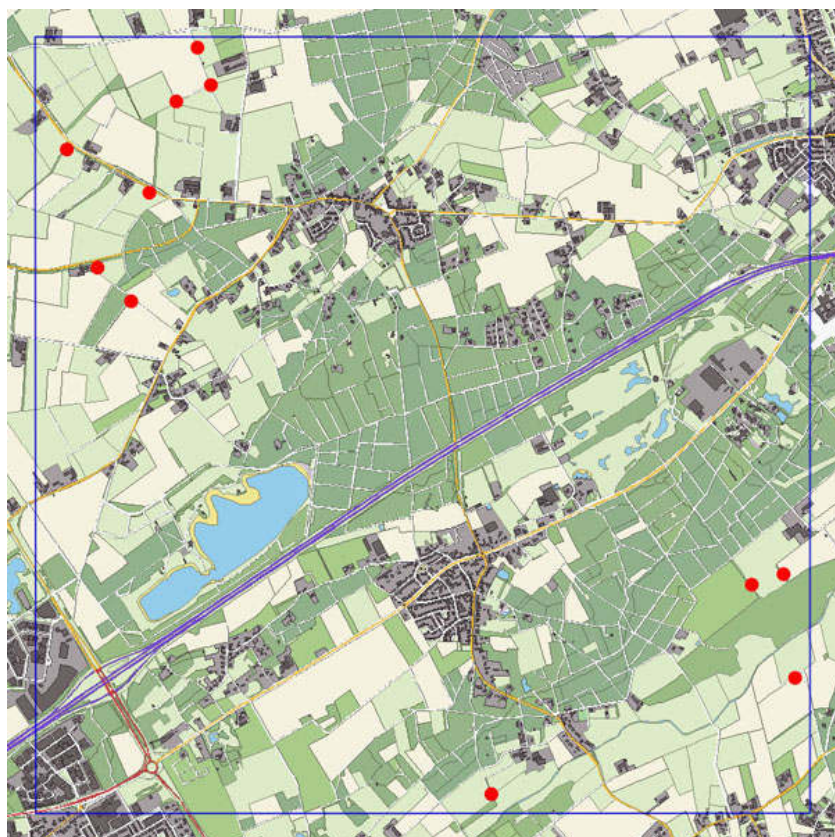
Goudvink – 10 broedpaar

Putter – 1 broedpaar

Geelgors – 1 broedpaar

Totaaloverzicht van wintervogeltellingen voor 51-53 in 2012/2013

Aantal soorten waargenomen tijdens het atlasonderzoek: 71

Ter referentie zijn de volgende kolommen met historische data weergegeven:

Aantal soorten in atlasperiode 1978-1983: 69 (maximum schatting in 5 winterseizoenen)

Aantal soorten in Waarneming.nl en/of Telmee.nl in de winters van 2009-2011: 30 (maximum in 3 winterseizoenen)

#	Soort	Winter	Wrn.nl	12	23	25	32	34	41	43	54	aanv.	schatting
		78-83	Telmee									waarn.	
			09-11										
1	Dodaars *	aanwezig										√	B: 4-10
2	Aalscholver		→					√			√	√	B: 4-10
3	Grote Zilverreiger *		2					1				2	B: 4-10
4	Blauwe Reiger *	2-10				2					2	√	C: 11-25
5	Ooievaar *												A: 1-3
6	Knobbelzwaan *								2	3	1	√	B: 4-10
7	Zwarte Zwaan *											1	A: 1-3
8	Kleine Zwaan *		→										
9	Wilde Zwaan *									6			B: 4-10
10	Toendrarietgans	overvliegend											N: niet aanwezig
11	Kolgans												N: niet aanwezig
12	Grauwe Gans	overvliegend										√	B: 4-10
13	Soepgans *										6		B: 4-10
14	Grote Canadese Gans *		→										
15	Brandgans			√								√	B: 4-10
16	Nijlgans *					2					3	√	B: 4-10
17	Bergeend												N: niet aanwezig
18	Krakeend											√	B: 4-10
19	Wintertaling	2-10											
20	Wilde Eend	101-1000	1			√	√	√				√	D: 26-50
21	Soepeend		1								√	√	B: 4-10

[illegible]

#	Soort	Winter	Wrn.nl	12	23	25	32	34	41	43	54	aanv.	schatting
		78-83	Telmee									waarn.	
			09-11										
52	Ransuil *	aanwezig	1										
53	IJsvogel *												
54	Groene Specht *	aanwezig	1			1		1	1		1	√	B: 4-10
55	Zwarte Specht *	1			1							2	B: 4-10
56	Grote Bonte Specht *	1	3	2	5	1	3	1	2	5	3	√	E: 51-100
57	Kleine Bonte Specht *											1	B: 4-10
58	Boomleeuwerik *	1											
59	Veldleeuwerik *	101-1000		1									A: 1-3
60	Graspieper	2-10											
61	Witte Kwikstaart *	1										√	A: 1-3
62	Winterkoning	aanwezig		√	√	√	√		√	√	1	√	P: aanwezig
63	Heggenmus	aanwezig			√					√	1	√	P: aanwezig
64	Roodborst	aanwezig	1		√	√	√	1	√	√	√	√	P: aanwezig
65	Merel	aanwezig		√	√	1	1	1	√	2	√	√	P: aanwezig
66	Kramsvogel	aanwezig	86	25								√	D: 26-50
67	Zanglijster *	aanwezig									1	√	C: 11-25
68	Koperwiek	11-100											
69	Grote Lijster *	aanwezig											
70	Goudhaan *	aanwezig	4	1	2	1			1		2	√	E: 51-100
71	Staartmees *	aanwezig		8	1	10	1		1	2	4	√	E: 51-100
72	Matkop *	aanwezig										√	C: 11-25
73	Kuifmees *	aanwezig	2	1	4	1	1		1	1	2	√	D: 26-50
74	Zwarte Mees *	aanwezig	1									√	C: 11-25
75	Pimpelmees	aanwezig		√	√	√	1	√		2	1	√	P: aanwezig
76	Koolmees	aanwezig	1	√	4	√	1	1	√	1	1	√	P: aanwezig
77	Boomklever *		1	2	5			1	1	3	4	√	C: 11-25
78	Boomkruiper *	aanwezig	2	1		1	1		1	4	2	√	E: 51-100
79	Gaai *	aanwezig		2	2	1	2	1	1	4	1	√	D: 26-50
80	Ekster	aanwezig		2	√	√	√	√		1		√	C: 11-25
81	Kauw	aanwezig		2	1	√	√	√		10	4	√	F: 101-250

[illegible]

Totaaloverzicht van broedvogeltellingen voor 51-53 in 2013

Aantal soorten waargenomen tijdens het atlasonderzoek: 87

Ter referentie zijn de volgende kolommen met historische data weergegeven:

Aantal soorten in atlasperiode 1973-1977: 80 (maximum schatting in 5 seizoenen).

Aantal soorten in atlasperiode 1998-2000: 85 (maximum schatting in 3 seizoenen).

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]